

Programmabegroting

2018

Gemeente Landsmeer

Samenstelling : Middelen en Ondersteuning
Team Financiën & Belastingen

Fotografie : Marcel Molle & Johan Vet, Ria de Boer

Copyright : © Gemeente Landsmeer

Omslag : Rikus de Lange, Angel Productions

PROGRAMMABEGROTING 2018

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de programmabegroting 2018 van de gemeente Landsmeer.

Naast de begroting bieden wij u ook de meerjarenraming 2019-2021 aan.

Deze begroting is gebaseerd op het collegeprogramma 'Vertrouwen, vernieuwen en loslaten'.

Deze programmabegroting is de vierde begroting in de raadsperiode 2014-2018. In deze programmabegroting leest u terug hoe het college weer een vervolgstap maakt in het verwezenlijken van de doelstellingen van de raad van Landsmeer.

In het inleidende hoofdstuk van de begroting schetsen wij enkele algemene tendensen inclusief onze financiële positie. Net als vorig jaar is er ten opzichte van de Perspectiefnota sprake van een gewijzigde financiële situatie als gevolg van de onlangs door het rijk gepresenteerde septembercirculaire.

Besluitvorming:

Wij stellen u voor de Programmabegroting 2018 vast te stellen met daarin opgenomen:

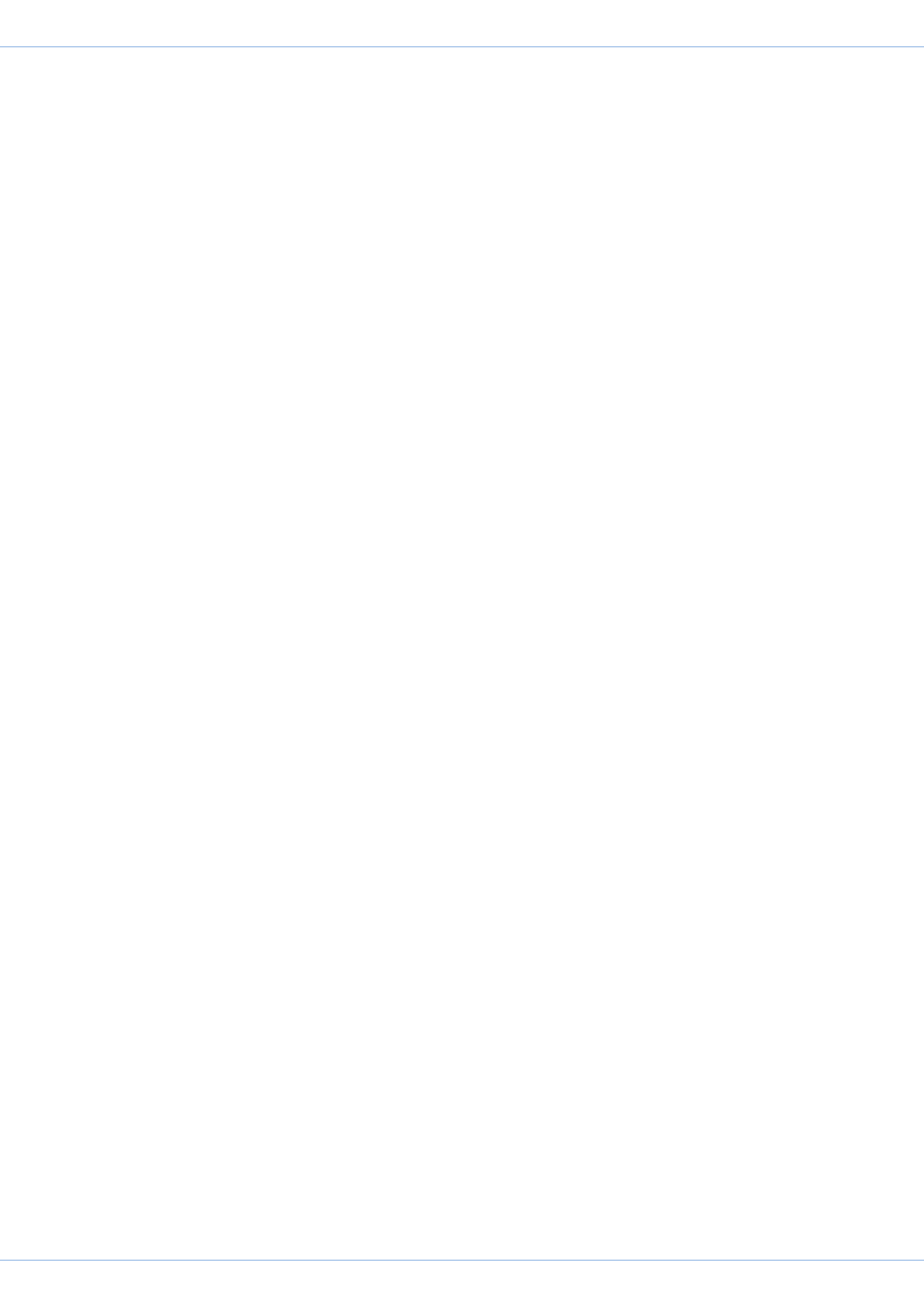
- a. de begroting 2018;
- b. het meerjarenperspectief 2019-2021.

Wij nodigen u uit tot behandeling van de programmabegroting over te gaan.

Het college van burgemeester en wethouders gemeente Landsmeer

de secretaris
drs. P.A. Menting MBA

de burgemeester
mr. A.C. Nienhuis

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	5
Inhoudsopgave	7
Inleiding	9
Programma's.....	12
Programma Algemeen Bestuur.....	13
Programma Integrale veiligheid.....	18
Programma Infrastructuur	21
Programma Milieu	25
Programma Groene ruimte.....	29
Programma Werk en Inkomen.....	32
Programma Onderwijs	35
Programma Welzijn en volksgezondheid.....	38
Programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....	41
Programma Economische Zaken, Recreatie en Toerisme.....	46
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	49
Overzicht totaal saldo baten en lasten	50
Overzicht geraamd resultaat	51
Overzicht van incidentele baten en lasten.....	52
Paragrafen	53
Paragraaf Lokale heffingen	54
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	59
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	64
Paragraaf Financiering	70
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	75
Paragraaf Verbonden partijen	80
Paragraaf Grondbeleid	84
Paragraaf Sociaal domein	86
Paragraaf Subsidies.....	87
Bijlagen	88
Bijlage : Taakvelden	89
Bijlage : Beleidsindicatoren.....	90
Vaststelling door de raad.....	91

Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2018. In deze Programmabegroting zijn de voornemens voor 2018 uitgewerkt. Naast de begroting bieden wij u de meerjarenraming 2019-2021 aan.

Deze begroting is gebaseerd op het collegeprogramma 'Vertrouwen, vernieuwen en loslaten'. Deze programmabegroting is de laatste begroting in de raadsperiode 2014-2018.

Vanuit een financieel moeilijke periode in 2014 laat de begroting voor 2018 en het meerjaren perspectief een positief saldo zien. De wensen uit de perspectiefnota heeft het college in de begroting verwerkt. Echter we moeten voor de toekomst rekening blijven houden met het feit dat gemeenten steeds meer taken toebedeeld krijgen. De verwachting is dat dit niet altijd gepaard gaat met een voldoende dekking in gelden. De huidige economische groei en het 'trap op en trap af' principe zorgt ervoor dat we op dit moment een degelijke financiële positie hebben opgebouwd waarbij onze weerstandscapaciteit heel goed is. We hebben de afgelopen jaren een gedegen financieel beleid gevoerd waarbij wij zeker op het gebied van het Sociaal Domein onbekend waren met de eventuele risico's die op ons af zouden komen. Met een risico reserve op de achterhand en een degelijk beleid is gebleken dat ook hier een stabiele situatie is geschapen. Zowel de accountant als de Provincie, bevestigen dat er een gedegen financieel beleid is gevoerd. Recent is een herfinanciering geregeld van de totale lening portefeuille. Dit heeft een positief effect op de meerjarenbegroting.

Het door de raad vastgestelde nieuwe subsidiebeleid laat ook zien dat met partners nu op dienstverlening gerichte overeenkomsten worden afgesloten waarbij beter ingespeeld kan worden op prijs en kwaliteit. De interne processen zijn hierdoor ook beter beheersbaar en zichtbaar.

Op het gebied van Ruimtelijke Ordening staat de Omgevingswet voor de deur. Deze wet vereist een integrale aanpak over alle domeinen. De komende jaren zal lokaal en regionaal er veel aandacht en inzet voor zijn. Deze wet staat eveneens voor een nieuwe aanpak waarbij inwoners en ondernemingen samen met de gemeente een belangrijke rol vervullen.

Om de leefbaarheid in Landsmeer te verhogen wordt extra ingezet op infrastructuur en duurzaamheid. Aanvullende uitvoeringsplannen op jongeren en ouderen zijn onderdeel van het beleid waarbij preventie een significante rol speelt.

Nieuwe ontwikkelingen als een hotel, terras aan de Breek en ontwikkelingen op het gebied van Recreatie en Toerisme zullen in 2018 hun verdere ontwikkeling of hun definitieve realisatie vinden.

Een blijvende zorg is het spanningsveld tussen een ambitieus programma en de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie. Dankzij de inzet en loyaliteit van de ambtelijke organisatie en de toenemende samenwerking en afstemming van werkzaamheden in de regio is het mogelijk om toch handen en voeten te geven aan de ambities.

Investerings 2018-2021

Om makkelijker inzichtelijk te maken hoe het totaaloverzicht van de investeringen over de periode 2018-2021 er uit ziet is er in deze programmabegroting voor gekozen om de investeringen niet meer afzonderlijk bij elk programma weer te geven maar om dit op één plaats te doen. De overzichten zijn opgenomen in de Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Hoofdlijnen financieel overzicht

Hieronder wordt de financiële begroting op hoofdlijnen weergegeven en kort toegelicht. De tabel maakt het verloop zichtbaar van het begrote resultaat vanaf de primitieve begroting 2017 naar de saldi vanaf de huidige begroting 2018-2021.

Primitieve begroting	2018	2019	2020	2021
Primitieve meerjarenraming 2017 - 2020*	79.667	198.803	411.374	431.648
Structurele gevolgen Berap I 2017 (uit Rekening 2016 en Berap II 2016)	53.329	53.329	53.329	53.329
Structurele gevolgen Berap I 2017 (overige)	-48.732	-48.732	-48.732	-48.732
Subtotaal structurele gevolgen Berap I 2017	4.597	4.597	4.597	4.597
Financiële besluiten 2017	0	0	-40.500	-41.930
Saldo meerjarenraming 2018-2021	84.264	203.400	375.471	394.315
Ontwikkelingen perspectiefnota	26.436	-34.934	-188.817	-476.744
Saldo meerjarenraming 2018-2021 perspectiefnota	110.700	168.466	186.654	82.429-
Ontwikkelingen septembercirculaire	59.202	58.582	62.652	63.219
Herfinanciering	224.951	155.633	105.763	83.272
Vervallen taakstelling subsidies	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Uitbreiding formatie	-67.800	-68.749	-69.712	-70.688
Verschuiven bouwleges Breekoever	-75.000	75.000	0	0
Doorwerking reserve wegen	0	0	40.500	41.930
Overige	31.575	-32.378	44.439	135.801
Ontwikkelingen Begroting	122.928	138.088	133.642	203.534
Saldo begroting 2018 - 2021	233.628	306.554	320.296	121.105

De begrote saldi van de begroting 2018-2021 zijn verbeterd ten opzichte van de perspectiefnota 2018. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename in de algemene uitkering. Dit is vooral gelegen in de systematiek van "trap op, trap af". Door de toenemende rijksuitgaven neemt de algemene uitkering vanuit het Rijk toe.

Volgens de normeringssystematiek hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De accresraming in de Miljoenennota resulteert in een hogere algemene uitkering in vergelijking met de meicirculaire 2017. Andere belangrijke factor is het herfinancieren van de leningenportefeuille. Het aflossen van de oude leningen en het afsluiten van een nieuwe lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten levert structureel lagere rentelasten op.

Provinciaal toezicht

De door de raad vastgestelde begroting 2018 dient voor 15 november 2017 aan de provincie te worden toegestuurd ter goedkeuring. De provincie toetst of de gemeentebegroting voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten en provinciale regelgeving. De standaard vorm van provinciaal toezicht is repressief toezicht. Dit betekent dat de provincie de gemeente "op afstand volgt". Gemeenten die hun zaken goed voor elkaar hebben, vallen onder repressief toezicht. Bij repressief toezicht hebben de begroting en begrotingswijzigingen van een gemeente rechtskracht zonder de goedkeuring van de provincie.

Indien de begroting niet in evenwicht is en de verwachting is dat dit evenwicht niet zal worden hersteld in de eerste daarop volgende jaren, stelt de provincie de gemeente onder preventief toezicht. Preventief toezicht houdt in dat de gemeente haar begroting en begrotingswijzigingen voor goedkeuring aan de provincie moet voorleggen. Zonder toestemming van de provincie mag de gemeente geen verplichtingen aangaan.

Een belangrijk uitgangspunt bij het beoordelen of de begroting in evenwicht is, is het materiële evenwicht van de begroting. Dit wil zeggen dat de begroting wordt ontdaan van de incidentele inkomsten en incidentele uitgaven.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat Landsmeer een structureel materieel sluitende begroting heeft.

Meerjarenraming	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Resultaat begroting	233.628	306.555	320.296	121.105
Incidentele lasten	-831.213	-691.322	-179.769	-241.290
incidentele baten	611.676	578.555	69.778	120.000
Saldo eenmalige baten / lasten	-219.537	-112.767	-109.991	-121.290
Gecorrigeerd saldo (structurele ruimte)	453.165	419.322	430.287	242.395

Het saldo incidentele baten / lasten laat per saldo een extra last zien. Omdat in dit overzicht de incidentele effecten geëlimineerd worden, neemt daardoor het resultaat van de begroting toe, er is immers een te hoge last opgenomen.

De ontwikkeling van de Algemene Reserve

Onderstaand wordt een prognose gegeven van het verloop van de Algemene Reserve. Dit is gebaseerd op de in de meerjarenbegroting 2018-2021 geraamde onttrekkingen en toevoegingen en de in 2017 door de raad genomen besluiten/voorstellen tot medio juli, die effect hebben op de stand van de Algemene Reserve. De toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door onderstaande mutaties:

- Toevoeging van circa 0,45 miljoen in verband met het jaarresultaat 2016
- Onttrekking van circa 0,4 miljoen ten behoeve van onderhoud wegen
- Onttrekking van circa 0,8 miljoen disagio aflossingen leningen
- Toevoeging van circa 1,3 miljoen door het opheffen van de reserve investeringen in maatschappelijk nut. Deze reserve wordt opgeheven op basis van nieuwe verslaggevingseisen.

Boekwaarde einde jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Algemene reserve	3.956.472	4.626.921	4.526.921	4.526.921	4.526.921	4.526.921
Toevoeging resultaat			233.628	306.554	320.296	121.105
Totaal	3.956.472	4.626.921	4.760.549	4.833.475	4.847.217	4.648.026

De toevoegingen aan het resultaat worden niet gecumuleerd in het saldo van de Algemene Reserve, dit op basis van het voorzichtigheidsbeginsel.

Verandering in wetgeving per 2017 (Besluit Begroting en Verantwoording (BBV))

Met het doel de begroting en jaarstukken beter leesbaar en vergelijkbaar te maken, ook voor niet financieel specialisten en gemeenten onderling, heeft het ministerie van BZK met ondersteuning van provincies en de VNG een vernieuwing van het BBV voor- en vastgesteld welke dan ook zijn verwerkt in deze begroting.

Een aantal hiervan zijn:

- Beleidsindicatoren, met als doel meer kunnen sturen op effecten van beleid.
- Taakvelden, voor betere vergelijkbaarheid tussen gemeenten.
- Kengetallen, strategische blik => toekomstbestendigheid (sluitende begroting).
- Verbonden partijen, meer grip door meer inzichtelijkheid en informatie.
- Overhead, meer inzicht in beleidsvoornemens van bedrijfsvoering.

Programma's

Programma Algemeen Bestuur

Portefeuillehouder : Mevr. A.C. Nienhuis
Griffier : Mevr. E van der Voorde

Missie

We zetten de andere manier van werken, met ruimte voor participatie, maatschappelijke initiatieven en co-creatie, voort.

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Op 21 maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Vanzelfsprekend ligt de organisatie weer in handen van het team Publiekscontacten, waarbij met name de inzet van medewerkers en vrijwilligers van onschatbare waarde is. De verkiezingsavond zullen we zelf inrichten in samenwerking met de raad. De (concept) uitslag proberen we zo snel als mogelijk te presenteren.

De gemeenteraadsverkiezingen luiden een nieuwe periode in met mogelijke wisselingen in zowel de gemeenteraad als in het college. Er zal een introductieprogramma voor zowel de raad als het college zijn dat gebaseerd zal zijn op de hierboven geformuleerde missie .

Afgelopen jaren is een vernieuwende stijl van besturen gehanteerd, waarbij flexibiliteit, ontwikkeling en kracht vanuit de samenleving benutten centraal staat en meer aandacht is voor het 'hoe' en minder voor het 'wat'. Deze trend zet zich komende jaren door.

Toekomst

De toekomst van Landsmeer is in 2017 gesplitst in twee scenario's. We verwachten dat in 2018 meer duidelijk zal zijn over de toekomst van de gemeente.

Het primaire doel blijft om het in 2015 genomen wilsbesluit tot uitvoering te brengen. Voor 31 december 2018 zal duidelijk zijn of de door de raad gewenste ambtelijke fusie gerealiseerd kan worden.

Om de kwetsbaarheid te verminderen en kracht op korte termijn te versterken zijn diverse ambtelijke projecten opgezet met andere gemeenten. Daarnaast wordt ingezet op extra formatie voor het communicatieteam. Meer hierover in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Nieuwe omgevingsvisie

Als gevolg van de invoering van de nieuwe Omgevingswet is straks elke gemeente verplicht een omgevingsvisie vast te stellen.

De omgevingsvisie is breed georiënteerd. Inhoudelijk gaat niet alleen om de fysieke leefomgeving, maar de gehele leefwereld: samen leven, -werken, -wonen en –recreëren. De omgevingsvisie zou een verbreding en verdieping van de toekomstvisie kunnen zijn. De omgevingswet zet bovendien in op andere verhoudingen tussen overheid en inwoners. E.e.a. sluit ook goed aan bij netwerkparticipatie en de veranderende rol van de gemeente, zoals die afgelopen jaren in Landsmeer al is ingezet. Het tot stand brengen van de omgevingsvisie kan als vliegwiel en kapstok worden gebruikt om ingezette veranderingen verder door te ontwikkelen. De Omgevingswet zou oorspronkelijk per 1 januari 2018 ingaan. Vervolgens is dit uitgesteld naar 1 januari 2019. Ten tijde van het schrijven van de begroting heeft de minister kenbaar gemaakt de invoering van de Omgevingswet verder uit te stellen. Dit neemt niet weg dat de gemeente Landsmeer in 2018 gaat starten met de voorbereiding. We willen tijdig klaar zijn voor de invoering van deze wet.

Netwerkparticipatie

De gemeente Landsmeer speelt steeds meer in op de veranderende rolverdeling tussen overheid en samenleving. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 zal de vernieuwende stijl van besturen en de rol die daarbij past voor de raad en het college prominent op de agenda staan en nog verder worden ontwikkeld. Zo worden vaardigheden versterkt waarmee de raad, het college en de medewerkers (samen) invulling kunnen geven aan de nieuwe rol van de gemeente.

Beleidsvorming speelt zich meer en meer af tussen de inwoners en de ambtenaren en steeds minder tussen de inwoners en de raad of het college. We passen nieuwe (werk)vormen van interactie toe waardoor beleid en andere ontwikkelingen op een participatieve wijze tot stand komt samen met onze inwoners en andere belanghebbenden. In de aankomende jaren pakken we daarom onderwerpen steeds meer gezamenlijk op. De ontwikkeling van de Omgevingsvisie is bijvoorbeeld zo'n onderwerp.

We willen ook via de participatiewebsite www.geefomlandsmeer.nl maatschappelijke initiatieven nog meer bekendheid geven en ondersteunen waar dat nodig is. Als we deze portaal op een juiste wijze in weten te zetten wordt de dialoog met en tussen inwoners en netwerken versterkt.

Al deze ontwikkeling willen we de komende jaren stimuleren en intensiveren door nog meer gebruik te maken van bestaande netwerken op zowel gemeente-, wijk- of straatniveau.

Juridische ontwikkelingen

Er zijn al een tijd plannen om de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) te vervangen door de Wet open overheid (Woo). De Woo kan een grote impact hebben op de gemeente. Belangrijke onderdelen van de Woo zijn met name de actieve openbaarmaking en de verplichting om op internet een register bij te houden van alle documenten die bij de gemeente berusten. Aangezien er veel kritiek is op de Woo, onder andere een toename van bureaucratie en kostenstijging voor gemeenten, is het niet geheel zeker of de nieuwe wet er nog komt. We blijven de ontwikkelingen volgen.

Afgelopen jaren hebben we veel tijd moeten besteden aan Wob-verzoeken die met name bedoeld waren om dwangsommen te innen. Deze zogeheten oneigenlijke Wob'ers (misbruikers) hebben bij de gemeente Landsmeer geen dwangsommen of proceskosten kunnen innen, omdat de organisatie goed is ingericht. Inmiddels heeft het misbruik zich verplaatst naar de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) en de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Onze organisatie neemt actief deel aan een breed juridisch gemeentelijk netwerk om misbruik tegen te gaan en blijft dit voortzetten in 2018.

We verwachten dat het digitaal procederen bij de Rechtbank (KEI-wetgeving) in 2018 (of 2019) zijn intrede zal doen voor bestuursrechtzaken. We houden deze ontwikkelingen in de gaten.

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer. Als de AVG van toepassing is, heeft de gemeente meer verplichtingen. We gaan de privacywetgeving tijdig implementeren in de organisatie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieprogramma 'De inwoners centraal'
- Collegeprogramma 'Vertrouwen, vernieuwen en loslaten'
- De nieuwe coalitie- en collegeakkoorden.

Wat willen we bereiken?

1. Een eerste stap zetten in de uitvoering van het toekomstbesluit.
2. De organisatie voorbereiden op implementatie van nieuwe wetgeving.
3. Een goede inhoudelijke en procedurele overdracht verzorgen voor raad en college na de verkiezingen.
4. Een omgevingsvisie die tot stand komt door samenwerking met betrokken overheden, gemeenten (gemeenteraden, colleges, ambtelijke adviseurs), inwoners en andere belanghebbenden.
5. Betrokken en goed geïnformeerde inwoners die zelf met initiatieven komen en een organisatie die dit weet te faciliteren.

Wat gaan we daar voor doen?

1. Intensivering van de samenwerkingsplannen met de beoogde gemeenten.
2. Implementeren van nieuwe wetgeving.
3. Een introductieprogramma voor raads- en collegeleden.
4. Een start maken met de totstandkoming van de omgevingsvisie (al dan niet in gezamenlijkheid met andere gemeenten in de regio) alsmede gelijktijdig binnen alle gelederen investeren op gewijzigde verhoudingen.
- 5a. De participatiewebsite www.geefomlandsmeer.nl maatschappelijk meer bekendheid geven en door-ontwikkelen.
- 5b. Inwoners, ondernemers en organisaties stimuleren maatschappelijke initiatieven te nemen.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Omnibusenquête uitvoeren	Omnibus			x		x
Inwoners, ondernemers en organisaties stimuleren maatschappelijke initiatieven te nemen.			x	x	x	x

Financieel overzicht

Algemeen bestuur	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-1.506.873	-1.506.873	-1.506.873	-1.506.873
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie en overige		-14.974	-19.666	-24.417
-salarissen		-11.996	-24.156	-36.482
-regionale omnibusenquête (om de 2 jaar)		2.736	9.510	2.379
-verkiezingen		-15.662	15.673	-493
-bestuurlijke toekomst		100.000	100.000	100.000
-storting voorziening wethouderspensiolen		-282	-552	31.610
-netwerkparticipatie		10.000	10.000	10.000
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen		0	0	4.495
-vrijval kapitaallasten restant investeringen		0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan		0	0	0
Totaal lasten	-1.506.873	-1.437.051	-1.416.063	-1.419.781
BATEN	219.779	219.779	219.779	219.779
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie		0	3.077	6.197
Totaal baten	219.779	222.856	225.976	229.140
Saldo van baten en lasten	-1.287.094	-1.214.195	-1.190.087	-1.190.641

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
-detachering secretaris	-32.000	-32.448	-32.902	-33.363
-storting voorziening wethouderspensiolen	-66.537	-66.819	-67.089	-34.927
-regionale omnibusenquête (om de 2 jaar)	0	-7.000	0	-7.000
-verkiezingen	-16.000	-36.000	0	-36.000
-verdere ontwikkeling bestuurlijke toekomst	-100.000	0	0	0
-netwerkparticipatie	-10.000	0	0	0
Totaal incidentele lasten	-224.537	-142.267	-99.991	-111.290
<u>Incidentele baten</u>	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-224.537	-142.267	-99.991	-111.290

Tabel budgetoverzicht Raad / Griffier / Rekenkamer

Budgetoverzicht raad, griffie en rekenkamer		Begr. 2017 na wijziging	BG 2018
Gemeenteraad	accountantskosten	-28.201	-28.596
	kapitaallasten vlgs staat C	-5.214	-4.510
	molestverzekering	-548	-556
	onderhoud software algemeen	-10.328	-10.473
	opleidingen	-5.681	-5.761
	outsourcing ict	-560	-568
	overige uitgaven	-18.301	-10.424
	personeel van derden	-1.107	-1.122
	personeelslasten (staat B)	-98.847	-103.397
	representatie + vergaderkosten	-2.500	-2.515
	maaltijden	-1.000	-1.000
	vergoeding commissies	-5.105	-5.176
	advisering door derden	-5.360	-5.435
Totaal Gemeenteraad		-182.752	-179.533
Griffie	contributies + lidmaatschappen	-335	-340
	dienstreizen	-500	-500
	fractieondersteuning	-5.203	-5.276
	molestverzekering	-38	-39
	opleidingen	-1.842	-1.868
	personeelslasten (staat B)	-105.515	-106.570
	representatie + vergaderkosten	-164	-166
Totaal Griffie		-113.597	-114.759
Rekenkamer	contributies + lidmaatschappen	0	0
	opleidingen	-1.075	-1.090
	overige uitgaven	-5.535	-5.612
	vergoeding rekenkamercommissie	-17.193	-17.434
Totaal Rekenkamer		-23.803	-24.136
Eindtotaal		-320.152	-318.428

Programma Integrale veiligheid

Portefeuillehouder(s): Mevr. A.C. Nienhuis

Missie

De gemeente Landsmeer moet een veilige woon- en leefomgeving zijn. Om dit te realiseren wordt er ingezet op een goede samenwerking met alle veiligheidspartners en het contact met de inwoners.

Dit programma bevat de volgende onderdelen:

- I. Veiligheid
- II. Handhaving openbare orde

Trends en ontwikkelingen

Trends

1. High impact crimes (woninginbraken, auto-inbraken, straatroven, geweld en overvallen) hebben grote invloed op het veiligheidsgevoel en behoeven blijvende aandacht.
2. Burgers en bedrijven krijgen een steeds grotere verantwoordelijkheid om bij te dragen aan veiligheid.
3. (Overheid)partners treden steeds meer gezamenlijk op voor de meest efficiënte aanpak, zoals tegen ondermijning en jeugdoverlast.
4. Na de decentralisaties leggen zorg en veiligheid steeds meer verbinding met elkaar
5. Vergroting van de zelfredzaamheid van burgers in het geval van een ramp/crisis door verbeterde communicatie en voorlichting.
6. Intensivering van integraliteit.

Ontwikkelingen

1. In 2017 ingezette doorontwikkeling gezamenlijke crisisorganisatie in het kader van bevolkingszorg nog verder op orde brengen in de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.
2. Veiligheid is niet alleen een politietaak, maar een samenwerking tussen politie, gemeente, burgers en andere veiligheidspartners.
3. In het veiligheidshuis en het Jongeren netwerkoverleg (JNO) worden casuïstiek integraal behandeld.

- Inwoners worden gestimuleerd, ondersteund en gefaciliteerd bij het nemen van initiatieven.

Kaderstellende beleidsnota's

- Nota Integraal Veiligheidsbeleid Landsmeer 2014-2018.
- Nota Integrale Handhaving Landsmeer 2013-2016.
- Bibob Beleidslijn 2013.

Programmaonderdeel I: Veiligheid

Wat willen we bereiken?

- Het vergroten van het objectieve- en subjectieve veiligheidsgevoel en de zelfredzaamheid van de burger.
- Aanpak van criminaliteit die de samenleving ondermijnt, niet alleen strafrechtelijk maar vooral bestuurlijk.

Wat gaan we daar voor doen?

- Invulling geven aan het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2018 en een nieuw meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid opstellen met behulp van participatie.
 - Consequent blijven bevorderen van een integrale aanpak binnen de ambtelijke organisatie en intensieve samenwerking met de veiligheidspartners.
 - Verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen gemeente en veiligheidspartners.
 - Voortzetten van de actieve communicatie en voorlichting binnen het veiligheidsdomein.
 - Burgerinitiatieven zoals buurtpreventie stimuleren, faciliteren en ondersteunen.
- Actief inzetten op ondermijning door het in 2017 vastgestelde beleidsplan uit te rollen bij alle samenwerkingspartners en toe te passen.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2010	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Woninginbraken	Jaarverslag politie	54	45	45	45	45

Programmaonderdeel II: Handhaving openbare orde

Wat willen we bereiken?

- Burgers kunnen er van uit gaan dat handhaving op de regels voor iedereen op dezelfde manier doch met maatwerk gericht op de beoogde resultaten wordt uitgevoerd.
- Een openbaar bestuur dat beschermd is tegen risico (onbedoeld) criminele activiteiten te faciliteren.
- De eigen verantwoordelijkheid voor eigen handelen en zelfredzaamheid van de burger bevorderen en het normbewustzijn verhogen.

Wat gaan we daar voor doen?

- Intensiveren van de integrale aanpak van handhavingsszaken.
 - Uitvoeren van de nota handhaving Wabo, APV en bijzondere wetten gemeente Landsmeer 2018.
 - Tijdige verstrekking van vergunningen.
- Bij vergunningverlening Drank- en horecawet, exploitatievergunning APV en Wabo-vergunningen een Bibob toets uitvoeren, conform beleid.
 - Waar mogelijk algemene spelregels / kaders stellen voor activiteiten.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2010	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Procesverbalen	Jaarrekening	5.242	4.000	4.000	4.000	4.000
Horeca controles	D+H wet	n.v.t.	47	47	47	47

Financieel overzicht

Integrale veiligheid	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-1.090.355	-1.090.355	-1.102.334	-1.116.374
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie en overige	0	-909	-922	-935
-salarissen	0	-3.758	-3.811	-3.864
-bijdrage veiligheidsregio	0	-10.360	-10.505	-10.652
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	3.048	1.197	1.436
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	0	0	0
Totaal lasten	-1.090.355	-1.102.334	-1.116.374	-1.130.389
BATEN	96.558	96.558	96.558	96.558
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	1.352	2.723	4.113
Totaal baten	96.558	97.910	99.281	100.671
Saldo van baten en lasten	-993.797	-1.004.424	-1.017.093	-1.029.718

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
<u>Incidentele baten</u>				
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0

Programma Infrastructuur

Portefeuillehouder : Dhr. N. van Baarsen

Missie

Gestalte geven aan een gemeenschappelijke omgeving waarin veiligheid, gezondheid, welbevinden en milieu centraal staan.

Dit programma bevat de volgende onderdelen:

- I Water en beschoeiingen
- II Wegen, verkeer, bruggen, kademuren, nutsvoorzieningen en openbare verlichting

Trends en ontwikkelingen

Trends

1. Betere samenwerking door delen van kennis, bundelen van krachten van gemeenten onderling en hoogheemraadschap voor lagere kosten, betere kwaliteit met minder kwetsbaarheid van de organisaties.
2. Sterk toegenomen aandacht voor participatie, eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid.
3. Toegenomen aandacht voor de noodzaak van klimaatadaptatie.
4. Toegenomen aandacht voor recreatie in Landsmeer.

Ontwikkelingen

1. In het kader van de toekomstvisie wordt rekening gehouden met realistische kansen.
2. Het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft de intentie om alle wegen in haar beheer en eigendom over te dragen aan de betreffende gemeenten.
3. Gemeente en HHNK zijn in gesprek over de overname van stedelijk waterbeheer en wegbeheer.

Kaderstellende beleidsnota's

1. Beleidsuitgangspunten Wegbeheer gemeente Landsmeer (beleidsvisie op wegbeheer; raadsbesluit 18 mei 2017)
2. Beheerplan Wegen 2018-2022
3. Beheerplan Openbare Verlichting 2011-2015
4. Beheerplan Kunstwerken 2015-2019
5. Mobiliteitsvisie 2018-2022
6. Waterplan Landsmeer 2016-2026
7. Beschoeiingenbeheerplan

Programmaonderdeel I: Water en beschoeiingen

Wat willen we bereiken?

1. Oevers die kunnen bestaan uit beschoeiingen of natuurlijke oevers, op orde houden.
2. Sloten en vijvers voldoen aan de normdiepte.
3. Vastgestelde overeenkomsten "overdracht van eigendom, beheer en onderhoud van wegen en stedelijk water" met HHNK.

Wat gaan we daar voor doen?

1. In 2018 wordt het vervangen of herstellen van kwalitatief onvoldoende beschoeiingen voortgezet.
2. Het afronden van het baggerwerk in sloten in situaties met onvoldoende diepte, conform het waterplan en de daarin opgenomen baggerwerkzaamheden.
3. In overleg met HHNK overeenkomsten voorbereiden en sluiten over overdracht wegen en waterlopen, binnen en buiten de bebouwde kom.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2010	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Kwaliteit openbaar gebied	Omnibus onderzoek	6,4	7	7	7	7

Programmaonderdeel II: Wegen, verkeer, bruggen, kademuuren, nutsvoorzieningen en openbare verlichting

Wat willen we bereiken?

1. De kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan de technische normen wat betreft constructieve- en sociale veiligheid en maatschappelijk aanvaard niveau wat betreft uitstraling.
2. Een efficiënte inzet van gemeentelijke middelen bij herinrichtingsprojecten.
3. De verkeerskundige infrastructuur is zodanig vormgegeven dat er een goede balans is tussen veiligheid en doorstroming, afhankelijk van type weg.
4. Een hoger verkeersveiligheidsniveau voor kwetsbare groepen van verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, ouderen en kinderen).

Wat gaan we daar voor doen?

1. Opstellen, vaststellen en uitvoeren meerjaren onderhouds- en beheerplannen Infrastructuur.
2. Het verder uitwerken, invullen en benutten van de beheergegevens voor een betere afstemming van de diverse beheertaken.
3. Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma van de Mobiliteitsvisie 2018-2022 (voorheen GVVP) om de gestelde beleidsdoelen te realiseren.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Meting		Streefwaarden			
		2015	2017	2018	2019	2020	2021
Kwaliteit openbaar gebied	Omnibus onderzoek	6,4	6,6	7	7	7	7
Onderhoud wegen en voet- fietspaden	Omnibus onderzoek	6,1	6,1	7	7	7	7
Tevredenheid veiligheid voetganger en fietsers	Omnibus onderzoek	73%	41%	50%	60%	65%	70%
Tevredenheid openbare verlichting	Omnibus onderzoek	90%	73%	80%	80%	80%	80%
Overlast hard rijden	Omnibus onderzoek	56%	56%	50%	45%	45%	45%
Overlast parkeren	Omnibus onderzoek	31%	28%	30%	30%	30%	30%

Financieel overzicht

Infrastructuur	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-1.717.374	-1.717.374	-1.717.374	-1.717.374
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie & overige	0	-4.188	-8.435	-12.742
-salaris	0	-4.482	-9.026	-13.634
-onderhoud algemeen	0	-4.280	-8.620	-13.021
-onderhoud wegen	0	11.956	316.343	313.871
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	158	1.857	15.273
-kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	-60.446	-122.747	-225.307
Totaal lasten	-1.717.374	-1.778.656	-1.548.003	-1.652.934
BATEN	144.280	144.280	144.280	144.280
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	2.016	4.060	6.133
Totaal baten	144.280	146.296	148.340	150.413
Saldo van baten en lasten	-1.573.094	-1.632.360	-1.399.663	-1.502.521

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
-achterst. onderh.wegen (dekking best.reserve wegen)	-357.893	-344.896	0	0
Totaal incidentele lasten	-357.893	-344.896	0	0
<u>Incidentele baten</u>	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-357.893	-344.896	0	0

Programma Milieu

Portefeuillehouder : Dhr. N. van Baarsen

Missie

Gestalte geven aan een duurzame gemeenschappelijke omgeving waarin veiligheid, gezondheid, welbevinden en milieu centraal staan.

Dit programma bevat de volgende onderdelen:

- I Rioleringszorg
- II Afvalzorg
- III Beheer begraafplaats
- IV Milieubeheer/Duurzaamheid

Trends en ontwikkelingen

Trends

1. Wereldwijd wordt het terugdringen van klimaatverandering t.g.v. CO₂ uitstoot en de effecten van klimaatverandering onderzocht en maatregelen op de langere termijn voorbereid.
2. Er ontstaat een tekort aan grondstoffen (mineralen en fossiele brandstof) en hergebruik van afval wordt ingezet om dit tekort op te vangen.
3. Hoewel al veel resultaat is geboekt. Blijft de mate van verontreiniging van het milieu (water, lucht en grond) een zorg en worden maatregelen ingezet om de kwaliteit er van te verbeteren.

Ontwikkelingen

1. Voor de eigen energiebehoefte is Landsmeer overgestapt op 100% groene energie (gas en elektra).
2. Er is een begin gemaakt d.m.v. het faciliteren van het plaatsen aan de openbare weg van laadpalen voor elektrisch rijden.
3. Via prestatieafspraken met de corporaties worden de corporaties aangestuurd om de sociale woningvoorraad te verduurzamen.

4. Ter verbetering van hergebruik van afval wordt naast bronscheiding (gemeentewerf en huis aan huis) gewerkt aan een zo hoog mogelijk percentage hergebruik van afvalstoffen. In 2017 is daaraan nog toegevoegd onze deelname aan de Nascheidingsinstallatie bij de AEB.
5. Om particuliere woningeigenaren te faciliteren is Landsmeer aangesloten bij "Duurzaam bouwloket".

Kaderstellende beleidsnota's

- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2013-2017
- Verordening aansluitvoorwaarden riolering Landsmeer 2012
- Verordening afvoer hemelwater en grondwater Landsmeer
- Algemene Begraafplaats Beheerverordening 2010 en uitvoeringsbesluiten
- Milieuprogramma 2017
- Duurzame energieagenda 2014-2017

Programmaonderdeel I: Rioleringszorg

Wat willen we bereiken?

1. Een duurzaam, effectief functionerend, goed afvoerend rioolsysteem tegen zo laag mogelijke en maatschappelijke kosten in goede technisch-constructieve staat.
2. Inzicht in de toestand en het functioneren van de riolering.
3. Beperken van het aantal storingen in het rioolsysteem en eventuele overlast

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Nieuw beleid formuleren. Een nieuw regionaal verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2023 wordt opgesteld. Dit plan wordt naar verwachting eind 2017 vastgesteld.
- 1b. Afkoppelen van verhard oppervlak en woningen op gemengd rioleringsstelsel en vervanging van oude riolering door de aanleg van gescheiden hemelwater- en afvalwaterrioolstelsels.
- 1c. Het riool beheren (het uitvoeren van reparaties, renovaties, vervangingen en verbeteringen).
- 1d. Onderzoek naar de invoering van modern assetmanagement in de riolering.
- 1e. De samenwerking in het verband Samenwerking Afvalwaterketen Zaanstreek-Waterland versterken en benutten. De samenwerking moet uiteindelijk leiden tot duurzame besparingen in de rioleringszorg van Landsmeer.
- 1f. Een goed rioolgebruik stimuleren onder bewoners door periodieke voorlichtingscampagnes.
- 2a. Reinigen en inspecteren en het beoordelen van de inspecties.
- 2b. Het digitale rioolbeheersysteem actualiseren en optimaliseren.
- 2c. Onderzoek naar de effectiviteit van het bestaande rioolstelsel met behulp van rekenmodellen en naar de effecten van toenemende neerslag en zwaardere extreme buien, o.a. in termen van mogelijke wateroverlast. Leidt tot een vernieuwd Basisrioleringsplan (BRP).
3. De toestand van de Landsmeerse gemalen opnieuw beoordelen en gemalen repareren en/of vervangen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2008	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
AD-hoc inroep reiniging riolering inclusief gemalen	Logboek riolering	30 (schatting 2011)	<20	<20	<20	<20
Gemaalstoringen waarvoor een monteur moet komen (alle gemalen)	Overzicht Facta	122	<80	<80	<80	<80

Programmaonderdeel II: Afvalzorg

Wat willen we bereiken?

1. Het vinden van een optimale balans tussen de drie pijlers van de afvalzorg: milieurendement, de kosten en de dienstverlening aan de burger.

2. Een dusdanige verwerking van ons afval dat 75 % geschikt gemaakt kan worden voor hergebruik als nieuwe grondstof.

Wat gaan we daar voor doen?

1. Evalueren resultaten nieuwe afvalinzamelingsmethodiek.
- 2a Samenwerken met contractpartner AEB in optimaliseren van de verwerking en hergebruik van huishoudelijk afval.
- 2b Het verhogen van het scheidingspercentage van huishoudelijk afval door het vergroten van bewustzijn en kennis van de inwoners. Dit kan middels informatievoorziening over nut en noodzaak van het scheiden van huishoudelijk afval, door het betrekken van scholen en advertenties in het Kompas.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2008	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Scheidingspercentage huishoudelijk afval	Jaarlijks onderzoek	50%	60%	63%	67%	70%

Programmaonderdeel III: Beheer begraafplaats

Wat willen we bereiken?

1. Voldoende grafruimte behouden.
2. Een hoogwaardig kwaliteitsniveau van de begraafplaatsen.

Wat gaan we daar voor doen?

1. Ruiming na verlopen van grafrechten.
2. Beheer en onderhoud op hoogwaardig niveau houden.

Programmaonderdeel IV: Milieubeheer/Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

1. Vermindering van de CO2 uitstoot gemeentelijk vastgoed, eigen woning bezit en woningvoorraad corporaties.
2. Hoog percentage naleving bedrijven van de voorschriften uit de Wet Milieubeheer.
3. Stappen zetten richting energieneutrale samenleving in 2025.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Het opstellen van een duurzaamheidsagenda 2018-2022 en het bijbehorende uitvoeringsplan.
- 1b. Faciliteren plaatsen van elektrische laadpalen door externe partijen conform beleid, waarin het proces van aanvragen en plaatsing geregeld wordt.
2. Uitvoering geven aan het in samenwerking met de Omgevingsdienst IJmond (RUD) op te stellen milieuprogramma 2018.

Financieel overzicht

Milieu	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-1.900.411	-1.900.411	-1.900.411	-1.900.411
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	-4.435	-13.193	-25.207
-salarissen	0	-35.008	-47.559	-103.048
-milieudienst	0	-3.697	-7.445	-11.246
-storting voorziening riolering	0	-15.227	-30.925	-50.467
-storting voorziening afvalstoffen	0	-373	-753	-2.077
-verwerkings- en storkosten	0	0	0	0
-inzet reserve slok gelden	0	4.368	4.368	4.368
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	315	631	3.026
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	-39.713	-55.731	-114.531
Totaal lasten	-1.900.411	-2.009.603	-2.077.754	-2.233.406
BATEN	2.367.658	2.367.658	2.367.658	2.367.658
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	1.496	3.012	4.550
-afvalstoffenheffing	0	15.097	30.405	45.927
-rioolheffing	0	25.594	51.801	78.638
Totaal baten	2.367.658	2.409.845	2.452.876	2.496.773
Saldo van baten en lasten	467.248	400.242	375.123	263.367

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
-lokaal milieubeheer (slok)	-4.368	0	0	0
<u>Incidentele baten</u>				
-voorziening graven	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-4.368	0	0	0

Programma Groene ruimte

Portefeuillehouders : Dhr. N. van Baarsen (Openbaar groen)
Mevr. A.C. Nienhuis (Spelen)

Missie

De gemeente Landsmeer staat voor een dorp met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Zij doet dit samen met alle gebruikers.

Dit programma bevat de volgende onderdelen:

- I. Openbaar Groen
- II. Spelen

Trends en ontwikkelingen

Trends

1. Er is behoefte om buurtbewoners meer te laten participeren in hun eigen wijk of straat, de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van bewoners staat in toenemende mate centraal.
2. Klimaatbestendigheid wordt een steeds belangrijker thema bij de inrichting van de buitenruimte.
3. Kinderen spelen minder vaak buiten dan vroeger door een veranderende maatschappij.
4. Ontwikkeling van buitensporten/bewegen bijvoorbeeld op openbare fitnessstoestellen.
5. De aandacht voor biodiversiteit bij binnenstedelijk groen wordt steeds groter.

Ontwikkelingen

1. Er is landelijk gezien meer bewustwording voor het informele spelen en voor ontmoetingsplekken. Er wordt vaker gedacht in de trant van het aanbrengen van uitdagende spelprikkels dan aan speelplaatsen met standaard speeltoestellen.
2. Het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen is verboden. Over het gebruik van alternatieven worden steeds meer ervaringen opgedaan en gedeeld.

Kaderstellende beleidsnota's

- Groenbeleidsplan 2009-2019.
- Bomenverordening 2010 "Groene Kaart".
- Speelbeleidsplan 2017-2022.

Programmaonderdeel I: Openbaar groen

Wat willen we bereiken?

1. Een aantrekkelijke groene (op termijn klimaatbestendige) omgeving voor de bewoners van Landsmeer.
2. Betrokkenheid van buurtbewoners bij inrichting, beheer en onderhoud van het groen in hun eigen woonomgeving.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Behouden van de bestaande groenvoorzieningen door strategisch beheer en onderhoud op basis van het beheerprogramma waarin de huidige basiskwaliteit is vastgelegd.
- 1b. Opstellen nieuw beleidsplan waarin de groene waarde voor de gemeente behouden blijft.
- 2a. Buurtbewoners betrekken bij inrichting, beheer en onderhoud van het groen in hun eigen woonomgeving.
- 2b. Initiatieven van bewoners op het gebied van zelfbeheer ondersteunen.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2008	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Openbaar groen (onderhoud plantsoenen, bomen, grasvelden)	Omnibus enquête	-	geen meting	6,9	geen meting	7,0

Programmaonderdeel II: Spelen

Wat willen we bereiken?

1. Stimuleren van buitenspelen en van beweging van kinderen door ze een aantrekkelijke speelprikkels te bieden.
2. Laten zien dat kinderen meetellen en de ruimte krijgen en kunnen opgroeien in een leuke omgeving.
3. Sociale contacten bevorderen en sociale controle in de buurten bevorderen doordat kinderen, ouders en buurtbewoners toezien wat er gebeurt op de speelplek en in de buurt.
4. Speelobjecten door derden in de openbare ruimte toestaan (mits veilig).

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Uitvoering geven aan het speelruimte beleidsplan. Beheer en herinrichting conform het uitvoeringsplan.
- 1b. In stand houden van kinderspeelplaatsen, sport- of speelveldjes passend binnen de kaders van het speelbeheerplan.
2. De doelgroep betrekken (participatie) bij de aanleg of reconstructies van de speelplaatsen zodat het speelaanbod kan worden afgestemd op de behoefte in de buurt.
3. Bij speelruimte inzetten op ontmoeten en recreëren voor de categorie 0 – 99. Bijvoorbeeld door het plaatsen van bankjes voor (groot)ouders.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2010	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Aantal heringerichte speelterreinen	Speelruimte beleidsplan	-	3	5	3	1
Tevredenheid kinderen over speelplaatsen Landsmeer	Omnibus enquête	5,8	6,5		7	

Financieel overzicht

Groene ruimte	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-406.920	-406.920	-406.920	-406.920
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	-1.202	-1.698	-2.252
-salaris	0	-4.197	-9.174	-14.171
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	0	0	0
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	-8.878	-22.335	-27.076
Totaal lasten	-406.920	-421.196	-440.127	-450.418
BATEN	1.659	1.659	1.659	1.659
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	23	47	71
Totaal baten	1.659	1.682	1.706	1.730
Saldo van baten en lasten	-405.261	-419.514	-438.421	-448.688

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
<u>Incidentele baten</u>				
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0

Programma Werk en Inkomen

Portefeuillehouder : Dhr. R. Quakernaat

Missie

Het beleid van de gemeente Landsmeer is gericht op Meedoen. Dit geldt voor iedereen. Ook inwoners met een laag inkomen. Wij maken ons sterk om iedereen naar vermogen te laten deelnemen aan de samenleving.

De gemeente Landsmeer stimuleert haar inwoners om door werk zelfstandig in het bestaan te voorzien, bevordert maatschappelijke participatie en biedt waar nodig een financieel vangnet.

Trends en ontwikkelingen

Trends en ontwikkelingen

1. Er wordt door de gemeente meer regie gevoerd op het gebied van werk, inkomen en zorg.
2. Er wordt een beroep gedaan op de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de inwoner en zijn eigen netwerk.
3. Doorontwikkeling van de Participatiewet.
4. Samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven op het gebied van participatie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskaders zorg en ondersteuning 'Met elkaar en voor elkaar in Landsmeer ' 2015
- Uitvoering participatiewet Landsmeer 2016
- Afstemmingsverordening.
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive.
- Re-integratieverordening/gewijzigde re-integratieverordening.
- Verordening Cliëntenparticipatie.
- Verordening individuele studietoelage.
- Verordening individuele inkomensubsidie.
- Verordening tegenprestatie.
- Verordening loonkostensubsidie.

Wat willen we bereiken?

1. Aantal uitkeringsgerechtigden omlaag brengen door instroom te verlagen en uitstroom te verhogen.
2. Het bestrijden van armoede door het bieden van inkomensondersteuning aan minima.
3. Activeren van uitkeringsgerechtigden, met als doel om betaald dan wel onbetaald arbeid/activiteiten te verrichten.
4. Het aanbieden van integrale trajecten betreffende schuldhulpverlening aan inwoners met schulden en het toepassen van de juiste preventie om dit zoveel als mogelijk te voorkomen.
5. Ervoor zorgen dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen in de maatschappij. Ook degene met een beperking waarbij ondersteuning in de vorm van o.a. WMO/AWBZ-begeleiding of –dagbesteding vanuit een zorgperspectief plaatsvindt.
6. Het vrijwilligersbestand uitbreiden met mensen uit de Participatiewet.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1.a Uitvoering geven aan de participatiewet middels het uitvoeringsplan.
- 1.b Op regionaal en lokaal niveau benaderen van werkgevers die onder de doelgroep van de Participatiewet vallen.
- 2a. Inzetten van het re-integratiebudget voor het bevorderen van uitstroom.
- 2b. Monitoren van en sturen op re-integratietrajecten
- 2c. Uitvoering van armoedebeleid en schuldhulpverlening.
3. Gebruik maken van lokale voorzieningen voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
4. Gebruik maken van lokale voorzieningen op het gebied van schuldhulpverlening.
5. De aanbieders van dagbesteding benaderen en inzetten.
- 6 Vraag en aanbod bij elkaar brengen.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2016	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Volume uitkeringsgerechtigden WWB	Kwartaal-rapportage	118 cliënten	105	100	95	93
Aantal lokale werkervaringsplekken	Kwartaal-rapportage	1	10	10	10	10
Aantal geslaagde re-integratietrajecten	Kwartaal-rapportage	5	5	5	5	5
Aantal arbeidsplaatsen voor beschutwerken (nieuw)	Kwartaal-rapportage	0	1	1	1	1

Financieel overzicht

Werk en inkomen	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-2.595.271	-2.595.271	-2.595.271	-2.595.271
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	-1.533	-3.089	-4.665
-salarissen	0	-1.789	-3.602	-5.441
-bijstandsverlening, uitvoeringskosten en minimabeleid	0	-27.835	-55.509	-81.442
-sociale werkvoorziening	0	7.265	13.716	15.504
-trajecten	0	-9.382	-15.781	-18.104
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	0	0	0
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	0	0	0
Totaal lasten	-2.595.271	-2.628.544	-2.659.537	-2.689.420
BATEN	1.658.651	1.658.651	1.658.651	1.658.651
<u>Mutaties:</u>				
-Uitkering participatiewet	0	23.022	46.368	47.952
-inflatiecorrectie	0	941	1.896	2.864
Totaal baten	1.658.651	1.682.614	1.706.915	1.709.467
Saldo van baten en lasten	-936.620	-945.930	-952.621	-979.953

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>	0	0	0	0
<u>Incidentele baten</u>	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0

Programma Onderwijs

Portefeuillehouder : Dhr. R. Quakernaat

Missie

Kinderen groeien in Landsmeer op tot verantwoordelijke, zelfstandige en zelfredzame volwassenen. Hun ontwikkeling door de jaren heen (van 0 tot 23) verloopt volgens een doorlopende lijn: van geboorte tot en met studie en arbeidsmarkt. Het onderwijs is de belangrijkste basisvoorziening. School moet een veilige plek zijn waar onderwijs wordt geboden en alle kinderen de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen. De gemeente Landsmeer zet in op veiligheid, kwaliteit en op het creëren van soepele overgangen tussen scholen.

Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig dat kinderen extra hulp nodig hebben. Deze kinderen kunnen rekenen op extra ondersteuning, zoals taalonderwijs, spraaktechniek, psychologische hulpverlening en jeugdhulp. Hiermee helpen we de kinderen op tijd en voorkomen we een (onnodig) beroep op de inzet van zwaardere (tweedelijns) zorg.

Trends en ontwikkelingen

1. Met de decentralisatie van de jeugdzorg heeft de gemeente de taak een samenhangende zorg-structuur te realiseren die goed aansluit op de basisvoorzieningen waar kinderen, jeugdigen en ouders gebruik van maken. Tot die basisvoorzieningen behoort het vroegschoolse- primair- en voortgezet onderwijs.
2. Scholen zijn (in toenemende mate) complexe omgevingen waarin thema's als sociale weerbaarheid, pesten, seksuele intimidatie en gezondheid een rol spelen. Zij vormen voor gemeenten een belangrijk partner als signaleerder bij de uitvoering van jeugd- en gezondheidsbeleid. Er wordt gewerkt naar een integrale samenwerking tussen scholen en gemeente.
3. Vroegsignalering is de basis voor een goed werkende zorg-structuur. Voorschoolse voorzieningen, primair en voortgezet onderwijs scholen zijn belangrijke plaatsen waar signalering plaatsvindt. Samenwerking en afstemming tussen de gemeente (Middelpunt) en (keten)partners binnen en buiten de school is cruciaal.

4. Onderwijs en gemeenten in het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) stellen een thuiszitterspact op en komen tot gezamenlijke afspraken over maatregelen. Met als doel bestrijding van voortijdig schoolverlaten en begeleiding van kwetsbare jongeren.
5. Toenemend aantal leerlingen creëert druk op de onderwijshuisvestingssituatie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader 3D's; Met elkaar en Voor elkaar
- Nota Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen
- Verordening leerlingenvervoer
- Verordening onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

1. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig.
2. Het terugdringen en voorkomen van vroegtijdig schoolverlaters.
3. Het verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt voor kwetsbare jongeren.
4. Het verstevigen van de samenwerking tussen de partners.
5. Voldoende capaciteit voor onderwijshuisvesting.
6. Doorgaande leerlijn voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs is op orde.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a Aanbieden aan alle partijen van trainingen 'leren signaleren' en het voeren van 'complexe gesprekken met ouders'.
- 1b Voortzetten van voor- en vroegschoolse educatie aan kinderen bij (dreigende) leerachterstanden.
- 1c Continueren inzet schoolmaatschappelijkwerk+ waarbij actief de verbinding gelegd wordt met het Middelpunt en partijen binnen en buiten de school.
- 2a Het zelf uitvoeren van leerplicht, startkwalificatie en Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC).
- 2b Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door uitvoering van het thuiszitterspact: plusvoorziening VO en MBO, preventieve verzuimspreekuren, verbeteren overstap VO/MBO en de overgang van school naar arbeidsmarkt voor kwetsbare jongeren verbeteren.
3. In het uitvoeringsplan participatiewet Landsmeer verder invulling geven aan de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.
- 4a. Periodiek overleg voeren met het lokale onderwijs (directeuren Landsmeer).
- 4b. De leerplichtambtenaar van Landsmeer zal intensiever worden ingezet op VO scholen in de regiogemeenten.
5. Met de scholen wordt in overleg gekeken naar de huisvestingsvraag.
6. Met het stellen van kwaliteitseisen aan de voorschoolse voorzieningen en afspraken met het primair onderwijs wordt uitvoering gegeven aan de doorgaande leerlijn.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting	Streefwaarden			
		2014	2018	2019	2020	2021
Reductie voortijdige schoolverlaters	Jaarverslag Leerplicht	14	10	10	9	9
Aantal kinderen dat VVE volgt	Verslag GGD	n.v.t.	11	11	11	11

Financieel overzicht

Onderwijs	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-627.856	-627.856	-627.856	-627.856
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	-3.053	-6.149	-9.289
-salaris	0	-799	-1.610	-2.431
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	1.944	4.185	4.453
-kapitaallasten stelpost onderwijs	0	-26.000	-26.000	-164.000
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	0	0	0
Totaal lasten	-627.856	-655.765	-657.430	-799.123
BATEN	15.565	15.565	15.565	15.565
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	218	439	663
Totaal baten	15.565	15.783	16.004	16.228
Saldo van baten en lasten	-612.291	-639.982	-641.426	-782.895

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
<u>Incidentele baten</u>	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0

Programma Welzijn en volksgezondheid

Portefeuillehouder : Dhr. R. Quakernaat

Missie

Als Landsmeerse gemeenschap nemen we de zorg en ondersteuning van die mede-Landsmeeders op ons die dit nodig hebben. De vraag van de inwoner staat daarbij centraal. De gemeente ondersteunt en is vangnet waar nodig, aansluitend op de eigen verantwoordelijkheid van iedere Landsmeerder of Landsmeerse onderneming.

Een integrale aanpak is uitgangspunt, zowel waar sprake is van vrijwillige als van professionele zorg of een combinatie daarvan. Wanneer sprake is van professionele zorg of ondersteuning, al of niet in combinatie met vrijwillige zorg, wijst de gemeente één regievoerder aan, eindverantwoordelijk voor de integrale aanpak (één gezin, één plan, één regisseur).

In de menselijke relaties is respect voor elkaar een uitgangspunt. Dat komt onder meer tot uitdrukking in respect voor ieders privacy. Zonder toestemming worden geen gegevens uitgewisseld. Behalve wanneer sprake is van situaties waarin de veiligheid van inwoners in het geding is of de inwoner ernstig in zijn/haar ontwikkeling en/of opvoeding wordt bedreigd. Respect en ondersteuning komt ook tot uitdrukking door de beschikbaarheid van cliëntondersteuning.

Trends en ontwikkelingen

In 2018 zullen het beleidskader 'Met elkaar en voor elkaar' en andere kaderstellende beleidsnota's worden geëvalueerd en zonodig doorontwikkeld vanuit een breder integrale aanpak.

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskaders zorg en ondersteuning 'Met elkaar en voor elkaar in Landsmeer' 2015.
- Nota Sport, Bewegen en Meedoen Gemeente Landsmeer 2011-2014.
- Nota Gezondheidsbeleid 2013-2016.
- Nota Mantelzorg 2013-2017.

Wat willen we bereiken?

1. Inwoners van Landsmeer zijn en blijven gezond.
2. Inwoners van Landsmeer die zorg of ondersteuning nodig hebben maken zoveel mogelijk gebruik van de eigen sociale omgeving, inclusief het georganiseerd vrijwilligerswerk en algemene voorzieningen, voordat een beroep gedaan wordt op maatwerkvoorzieningen.
3. De behoefte aan inzet van (zware) professionals neemt af.
4. Mantelzorgers worden gesteund en erkend.
5. Er zijn voldoende vrijwilligers voor verenigingen en instellingen.
6. Inwoners van Landsmeer weten waar ze informatie kunnen krijgen over:
 - a. Opgroeien
 - b. Opvoeden
 - c. Zelfstandig blijven wonen met zorg en ondersteuning, inclusief woningaanpassingen, aanbod van algemene voorzieningen en mantelzorgondersteuning, waaronder respijtzorg.
7. Jongeren ontwikkelen zich optimaal en functioneren naar vermogen. Jongeren in Landsmeer groeien zo gezond, gelukkig en veilig op.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Versterken van de samenwerking met huisartsen, wijkverpleegkundigen, de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) en andere zorgprofessionals.
- 1b. De uitkomsten van diverse doelgerichte onderzoeken gebruiken voor verdere beleidsontwikkeling.
- 2a. Blijvend informeren van inwoners over de mogelijkheden van zelfredzaamheid, de inzet van het eigen sociaal netwerk en/of het georganiseerd vrijwilligerswerk.
- 2b. Zorgen voor voldoende aanbod van algemene- en maatwerkvoorzieningen.
- 2c. Ondersteunen en faciliteren van verenigingen, instellingen en organisaties.
- 2d. De wettelijk vastgestelde parameters voor het berekenen van de eigen bijdrage voor ondersteuning in de Wmo aanpassen.
- 3a. Werken met integrale gezinsbenadering (één gezin, één plan, één regisseur).
- 3b. Werken met een gezinsregisseur die bewaakt dat tijdig passende zorg wordt ingezet met als doel dat problemen niet escaleren.
- 4a. Organiseren van de dag van de mantelzorg.
- 4b. Zorgen dat er voldoende aanbod is van vraaggerichte respijtzorg.
- 4c. Het verstrekken van voorlichting/informatie en advies middels een spreekuur.
- 5a. Op 'de dag van de vrijwilliger' worden voorgedragen vrijwilligers in het zonnetje gezet.
- 5b. Investeren in het uitbreiden van het vrijwilligersnetwerk en intensivering van de lokale samenwerking.
- 6a. Het Middelpunt blijft de toegangspoort voor zorg en informatievoorziening voor inwoners van Landsmeer en professionals. We blijven inzetten op de bekendheid en vindbaarheid van het Middelpunt.
- 6b. Medio 2018 verhuist het Middelpunt naar de Keern, waarbij de dienstverlening ook qua bediening en uitrusting op een hoger peil wordt gebracht.
- 7a. Inzetten op versterking van de samenwerking tussen de ketenpartners.
- 7b. Verdere uitvoering geven aan het preventieve jeugdbeleid.

Waarvan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2015	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Aantal geregistreerde mantelzorgers	Jaarverslag aanbieder	n.v.t.	93	96	96	98
Aantal aanvragen eenmalige subsidie t.b.v. het verhogen van de sociale cohesie	Jaarrekening jaarverslag	n.v.t.	6	6	6	6
Percentage cliënten die (zeer) tevreden zijn over kwaliteit van geboden Wmo	Cliënt ervarings	71%	83%	83%	84%	85%
Percentage cliënten die tevreden zijn over het resultaat van de geboden Jeugdhulp	Cliënt ervarings onderzoek Jeugd	n.v.t.	78%	79%	79%	80%

Financieel overzicht

Welzijn en volksgezondheid	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-5.215.683	-5.215.683	-5.215.683	-5.215.683
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	-6.720	-13.605	-20.587
-salaris	0	-9.091	-18.309	-27.657
-stelpost 3D (neutraal hogere uitkering jeugd)	0	0	0	64.854
-peuterspeelzalen voor- en vroegschoolse educatie	0	-6.500	-13.000	-13.000
-storting voorziening onderhoud gebouwen	0	12.854	7.882	12.854
-jeugdgez zorg/uniform / bijdrage GGD	0	-20.313	-24.680	-24.680
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	40.636	89.871	94.162
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	0	0	0
<u>Taakstelling</u>				
-taakstelling bezuiniging subsidies	0	0	0	0
Totaal lasten	-5.215.683	-5.204.817	-5.187.525	-5.129.737
BATEN	263.680	263.680	263.680	263.680
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	2.912	5.864	8.858
Totaal baten	263.680	266.592	269.544	272.538
Saldo van baten en lasten	-4.952.003	-4.938.225	-4.917.981	-4.857.199

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
-verhoging stelpost sociaal domein	-54.415	-73.659	-69.778	0
Totaal incidentele lasten	-54.415	-73.659	-69.778	0
<u>Incidentele baten</u>				
	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0

Programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Portefeuillehouders : Dhr. N. van Baarsen
Mevr. A.C. Nienhuis (Handhavingsonderdelen)

Missie

Wij streven naar het behoud en het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van zowel onze bebouwde kom als ons landschappelijk gebied, het bieden van woongelegenheden aan alle doelgroepen, het creëren van een evenwichtig opgebouwde samenleving en een kwalitatief hoogwaardige woonomgeving. Wonen, sociale samenhang, kleinschaligheid, ruimte en groen, wonen in lage dichtheden, kleinschalig werken en extensief recreëren zijn kernbegrippen en het behoud van cultuurhistorische waarden is belangrijk. De hoge plaats op de lijst van meest woonaantrekkelijke gemeenten behouden.

In dit programma werken wij dit uit in de onderdelen:

- I. Ruimtelijke ordening
- II. Wonen
- III. Bouwen
- IV. Grondzaken
- V. Beheer gebouwen
- VI. Monumentenzorg

Trends en ontwikkelingen

Trends

1. Het herstel van de woningmarkt zet door. De nieuwbouw zit qua productie op hetzelfde niveau als vorig jaar.
2. De verantwoordelijkheid van de overheid met betrekking tot nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen verschuift, binnen de kaders van duurzame verstedelijking, langzaam vooruitlopend op de nieuwe omgevingswet naar lagere bestuurslagen
3. Er worden meer verantwoordelijkheden neergelegd bij ontwikkelaars en buurtbewoners.
4. Schaalvergroting in de agrarische sector
5. Verschuiving in lokale bedrijvensector van productie naar dienstverlening

Ontwikkelingen

1. De nieuwe omgevingswet is door de tweede kamer behandeld, planning is dat deze wet in 2019 in werking zal treden.
2. De verwachting is dat de druk op de woningmarkt in de 4 stedelijke regio's sterk zal toenemen in de komende jaren.
3. Het wetsvoorstel Wet Kwaliteitsborging (verschuiving van taken en verantwoordelijkheden van de overheid naar de private markt) is door de eerste kamer tot nader orde aangehouden. Inwerkingtreding is daardoor voorlopig uitgesteld.

Kaderstellende beleidsnota's

- Diverse bestemmingsplannen voor gehele grondgebied.
- Woonvisie 2016.
- Verordening Starterleningen 2017.
- Welstandsnota 2012.
- Wabobeleidsplan 2017.
- Bouwverordening 2012.
- Beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2012-2021.
- Archeologie beleid 2010.
- Erfgoedverordening 2012.
- Verordening op de monumentencommissie 2007.

Programmaonderdeel I: Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

1. Actueel ruimtelijk beleid in bestemmingsplannen die niet ouder dan 10 jaar zijn.
2. Het hebben van een visie die houvast biedt bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen binnen de gemeente.

Wat gaan we daar voor doen?

1. Op dit moment zijn de bestemmingsplannen actueel.
2. Een overall visie zal worden ontwikkeld als zijnde een omgevingsvisie op basis van de Omgevingswet. Verdere voorbereidingen worden in 2018 getroffen.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Aantal nieuw geactualiseerde bestemmingsplannen	nvt	nvt	0	1	0	1

Programmaonderdeel II: Wonen

Wat willen we bereiken?

1. Een woningaanbod houden en creëren in huur en koop dat zoveel mogelijk aansluit op de vraag vanuit de lokale en regionale bevolking conform de vastgestelde Woonvisie 2016.
2. Een zoveel mogelijk open en transparante woonruimteverdeling van sociale huurwoningen en sociale koop.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Het uitvoeren van de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties.
- 1b. Mogelijkheden onderzoeken om waar mogelijk lokaal te kunnen sturen op de woningmarkt.
- 1c. Onderzoeken op welke locaties binnen bestaand stedelijk gebied woningbouw voor de doelgroepen van beleid mogelijk is.
2. De gemeente publiceert jaarlijks de cijfers over de woonruimteverdeling en houdt de burgers op de hoogte van alle nieuwe ontwikkelingen op het gebied van woonruimteverdeling.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Eengezinswoningen			15	8	30	20
Appartementen			0	32	0	10

Programmaonderdeel III: Bouwen

Wat willen we bereiken?

1. Het hebben van veilige, bouwkundig en ruimtelijk kwalitatief goede gebouwen.
2. Het geheel digitaal behandelen en afhandelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning.
3. Het faciliteren van initiatieven in de fysieke leefomgeving.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Uitvoeren van de taken vergunningverlening en handhaving zoals beschreven in het Wabobeleidsplan, waarbij een integrale benadering met de andere gemeentelijke taken wordt gevolgd.
- 1b. Actueel houden van de welstandsnota en bouwverordening.
- 1c. Voorbereiden implementatie Omgevingswet.
2. Het proces van de vergunningverlening volledig digitaliseren daar waar mogelijk.
3. Het volgen van het proces voor behandelen van principe verzoeken in het gebied van bestemmingsplan Het Lint, conform de beschrijving van de onbekende toekomst in het bestemmingsplan.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Digitalisering	nvt	nvt	100%			
Aangevraagde omgevingsvergunningen	Uitvoeringsnota	nvt	95	95	95	95
Toegekende omgevingsvergunningen *	Uitvoeringsnota	nvt	95	95	95	95

* Dit is een gemiddelde per jaar.

Programmaonderdeel IV: Grondzaken

Wat willen we bereiken?

1. De groene uitstraling van de gemeente behouden en de behoeften van de samenleving ondersteunen door middel van strategische inzet van gemeentelijk eigendom op gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en groenbeheer.

Wat gaan we daar voor doen?

1. De initiatieven en behoeften in de samenleving (zo mogelijk) faciliteren.
2. Gebiedsgerichte samenhangende projectmatige aanpak van grondgebruik in samenspraak met de burgers tot stand brengen.
3. Landbouwgronden verpachten aan ondernemers, die tot een duurzaam beheer van het veenweidegebied in staat zijn.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Het veilig stellen van het eigendom van gemeentelijke gronden	nvt	nvt	2	1	1	1

Programmaonderdeel V: Beheer gebouwen

Wat willen we bereiken?

1. Op de bestemming afgestemde duurzaam bruikbare gemeentelijke gebouwen, die voor de gemeentelijke taakuitoefening essentieel zijn.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Wanneer de huidige gebruiker de huur beëindigt, wordt overwogen of verkoop van niet essentiële gebouwen tegen marktwaarde opportuun is.
- 1b. Beheer op basis van een vierjaarlijks geactualiseerd onderhoudsplan.
- 1c. Op de werf extra zonnepanelen aanbrengen, zodat het gebouw energieneutraal is en de elektrische auto's CO₂-vrij en voordelig kunnen rijden.

Programmaonderdeel VI: Monumentenzorg

Wat willen we bereiken?

1. Behoud van het cultureel erfgoed.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Het huidige monumentenbeleid, dat is gebaseerd op het creëren van draagvlak en de vrijwillige medewerking bij de eigenaar/bewoner van (potentiële) gemeentelijke monumenten door tussenkomst van de monumentencommissie, wordt heroverwogen.
- 1b. Er worden waar nodig beschrijvingen van waardevolle panden gemaakt.
- 1c. De noodzakelijke aanpassingen die voortvloeien uit de Erfgoedwet worden doorgevoerd in de Erfgoedverordening 2010.
- 1d. Uitbreiden van gemeentelijke monumentenstatussen.

Financieel overzicht

Ruimtelijke ordening+volkshuisvesting	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-872.482	-872.482	-872.482	-872.482
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie & overige	0	-5.852	-15.952	-2.597
-salarissen	0	-42.814	-43.413	-10.927
-bouwproductie grexen	0	-1.536.384	0	0
-bestemmingsplannen structuurvisie resp land.gebied	0	10.000	95.000	-25.000
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	0	0	0
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	0	0	0
Totaal lasten	-872.482	-2.447.532	-836.847	-911.006
BATEN	292.568	292.568	292.568	292.568
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	1.926	3.879	5.860
-bouwproductie grexen (neutraal)	0	1.536.384	0	0
-bouwleges Luijendijk-Zuid	0	0	0	0
-bouwleges Breekoever/Sportlaan	0	75.000	0	0
-bouwleges inbreidingslocaties	0	0	0	0
Totaal baten	292.568	1.905.878	296.447	298.428
Saldo van baten en lasten	-579.914	-541.654	-540.400	-612.578

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
-inhuur derden bouwvergunningen Breekoever	0	-7.500	0	0
-kosten welstandscommissie Breekoever	0	-3.000	0	0
-bestemmingsplannen structuurvisie resp land.gebied	-95.000	-85.000	0	-120.000
Totaal incidentele lasten	-95.000	-95.500	0	-120.000
<u>Incidentele baten</u>				
-bouwleges Luijendijk-Zuid	0	0	0	0
-bouwleges Breekoever/Sportlaan	0	75.000	0	0
Totaal incidentele baten	0	75.000	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-95.000	-20.500	0	-120.000

Programma Economische Zaken, Recreatie en Toerisme

Portefeuillehouder(s): Dhr. R. Quakernaat

Missie

Wij streven naar een versterking van de economische structuur van Landsmeer. Landsmeer wil economisch krachtig en toeristisch aantrekkelijk zijn en streeft samen met ondernemers naar het verder uitbouwen en versterken van de economie.

Dit programma bevat de volgende onderdelen:

- I. Economische Zaken
- II. Recreatie en Toerisme

Trends en ontwikkelingen

Trends

1. Verschuiving in lokale bedrijfssector van productie naar dienstverlening.
2. Toename zelfstandigen zonder personeel.
3. Bezoekers Amsterdam blijven toenemen.

Ontwikkelingen

1. Economische groei.
2. Uitbouwen van recreatieve verblijfsmogelijkheden in Landsmeer.
3. Afronden proces aan de Breek.
4. Invulling geven aan vervolgproces realisatie hotel Landsmeer.

Kaderstellende beleidsnota's

- Toekomstvisie 2025.

Programmaonderdeel I: Economische Zaken

Wat willen we bereiken?

1. Werkgelegenheid behouden en creëren in Landsmeer en omgeving.
2. Nieuwe economische kansen en mogelijkheden benutten.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Faciliterende rol naar bestaande en nieuwe ondernemers.
- 1b. Contact en afstemming met (ondernemers)netwerken om kansen en ontwikkelingen te benutten en ondersteunen.
2. Samenwerking tussen gemeenten en bedrijfsleven binnen MRA Noord.

Programmaonderdeel II: Recreatie en Toerisme

Wat willen we bereiken?

1. Versterken van de recreatief toeristische sector.
2. Meer bezoekers aantrekken die langer verblijven en meer besteden in Landsmeer.

Wat gaan we daar voor doen?

- 1a. Samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme binnen de regio (MRA Noord en Amsterdam Noord).
- 1b. Oprichten platform recreatie en toerisme met als taak het verbinden, verbeteren en vermarkten van het toeristisch-recreatief aanbod.
- 1c. Toegankelijkheid en beleefbaarheid van waterrecreatie stimuleren.
- 1d. Aansluiten bij fietsinitiatieven.
2. Inzetten professionele marketing en promotie om bekendheid Landsmeer te vergroten.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken?

Omschrijving (E/P)	Bron	Nulmeting 2016	Streefwaarden			
			2018	2019	2020	2021
Bijeenkomsten met ondernemers	gemeente	1	2	2	2	2
Publicatie in regionale uitingen	gemeente	4	4	4	4	4
Collegiebericht met ontwikkelingen	gemeente	2	3	3	3	3

Financieel overzicht

Economische Zaken, recreatie en Toerisme	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-143.517	-143.517	-143.517	-143.517
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	-961	-1.935	-2.922
-salaris	0	-664	-1.336	-2.019
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	0	0	0
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	0	0	0
Totaal lasten	-143.517	-145.141	-146.788	-148.457
BATEN	17.218	17.218	17.218	17.218
<u>Mutaties:</u>				
Totaal baten	0	242	486	734
Totaal baten	17.218	17.460	17.704	17.952
Saldo van baten en lasten	-126.299	-127.681	-129.084	-130.505

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<u>Incidentele lasten</u>				
<u>Incidentele baten</u>				
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In dit programma wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente.

De gemeentelijke uitgaven worden gedekt uit een tweetal soorten inkomsten:

- algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- eigen inkomsten van de gemeente.

De eigen inkomsten van de gemeente laten zich onderverdelen in:

- specifieke inkomsten;
- taak/productgerelateerde inkomsten zoals leges voor vergunningen of reisdocumenten en reiningsrecht;
- overige eigen middelen zoals de onroerende zaakbelasting en toeristenbelasting.

In onderstaand overzicht staan de algemene inkomsten (niet taak- of productgerelateerd) van de gemeente centraal.

De specifieke inkomsten van de gemeente zijn opgenomen in overige programma's.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten				
aansl.ozb gebruikers niet won	11.461-	11.576-	11.692-	11.692-
aanslag ozb eigenaren woningen	97.739-	98.717-	99.704-	99.704-
betalingsverkeer	3.000-	3.001-	3.000-	3.000-
landinrichtingsrente	2.656-	2.693-	2.731-	2.769-
waterschapslasten	599-	607-	615-	624-
rente opgenomen kasgeld lening	2.359-	2.359-	2.359-	2.359-
rente lange leningen	9.790-	8.158-	6.527-	4.895-
salaris team RZ binnen	28.776-	29.179-	29.587-	30.002-
salaris team M & O	11.094-	11.249-	11.406-	11.566-
stelpost exploitatie	24.582-	24.582-	24.582-	24.582-
Totaal Lasten	192.056-	192.121-	192.204-	191.193-
Baten				
aansl.ozb gebruikers niet won	199.993	201.993	204.013	206.053
aanslag ozb eigenaren niet-won	269.945	272.644	275.370	278.124
aanslag ozb eigenaren woningen	1.658.914	1.675.503	1.692.258	1.709.181
aanslag precariobelasting	19.380	19.845	20.321	20.809
aanslag roer ruimte belast eig	3.032	3.062	3.093	3.124
aanslag toeristenbelasting	14.862	15.219	15.584	15.958
dividenduitkering BNG (913)	31.055	31.055	31.055	31.055
dividenduitkering EZW (913)	7.762	7.762	7.762	7.762
dividenduitkering Liander(913)	26.000	26.000	26.000	26.000
huur gemeentegrond	1.130	1.146	1.162	1.178
integratie-uitkering Wmo	665.501	665.501	671.188	671.188
opbr aanmaningen+dwangbevelen	4.200	4.200	4.200	4.200
opbrengst van grondverkopen	15.000	15.000	15.000	15.000
pachten	13.544	13.544	13.544	13.544
rente hypoth ambtenaren(914)	9.864	9.864	9.864	9.864
rente verstr geldleningen(914)	3.325	3.325	3.325	3.325
uitkering 3D jeugd	1.480.782	1.485.580	1.493.862	1.503.033
uitkering 3D reïntegratie	77.414	86.796	93.195	95.518
uitkering 3D wmo nieuw	1.056.874	1.047.171	1.046.623	1.052.048
uitkering 3D wsw	179.571	172.306	165.855	164.067
uitkering gemeentefonds	8.605.517	8.829.589	9.045.376	9.222.471
doorber kap last expl	101.837	95.171	88.968	85.152
doorber kap last nwe inv	47.889	48.154	48.126	50.686
uitkering armoedebeleid kinderen	32.172	32.172	32.172	32.172
Totaal Baten	14.525.564	14.762.601	15.007.915	15.221.512
Saldo baten en lasten	14.333.508	14.570.479	14.815.711	15.030.319

Overzicht totaal saldo baten en lasten

Recapitulatiestaat / LASTEN	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
00 Bedrijfsvoering	-3.708.449	-3.694.819	-3.704.644	-3.749.031
01 Algemeen bestuur	-1.506.873	-1.437.051	-1.416.063	-1.419.781
02 Integrale veiligheid	-1.090.355	-1.102.334	-1.116.374	-1.130.389
03 Infrastructuur	-1.717.374	-1.778.656	-1.548.003	-1.652.934
04 Milieu	-1.900.411	-2.009.603	-2.077.754	-2.233.406
05 Economische Zaken, Recreatie en Toerisme	-143.517	-145.141	-146.788	-148.457
06 Groene ruimte	-406.920	-421.196	-440.127	-450.418
07 Werk en inkomen	-2.595.271	-2.628.544	-2.659.537	-2.689.420
08 Onderwijs	-627.856	-655.765	-657.430	-799.123
09 Welzijn en volksgezondheid	-5.215.683	-5.204.817	-5.187.525	-5.129.737
11 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-872.482	-2.447.532	-836.847	-911.006
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-192.056	-192.121	-192.204	-191.193
Totaal lasten	-19.977.246	-21.717.579	-19.983.295	-20.504.896

Recapitulatiestaat / BATEN	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
00 Bedrijfsvoering	26.018	26.061	26.104	26.148
01 Algemeen bestuur	219.779	222.856	225.976	229.140
02 Integrale veiligheid	96.558	97.910	99.281	100.671
03 Infrastructuur	144.280	146.296	148.340	150.413
04 Milieu	2.367.658	2.409.845	2.452.876	2.496.773
05 Economische Zaken, Recreatie en Toerisme	17.218	17.460	17.704	17.952
06 Groene ruimte	1.659	1.682	1.706	1.730
07 Werk en inkomen	1.658.651	1.682.614	1.706.915	1.709.467
08 Onderwijs	15.565	15.783	16.004	16.228
09 Welzijn en volksgezondheid	263.680	266.592	269.544	272.538
11 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	292.568	1.905.878	296.447	298.428
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	14.525.564	14.762.601	15.007.915	15.221.512
Totaal baten	19.629.198	21.555.578	20.268.813	20.541.001

Overzicht geraamd resultaat

Recapitulatiestaat / SALDO	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
00 Bedrijfsvoering	-3.682.431	-3.668.758	-3.678.540	-3.722.883
01 Algemeen bestuur	-1.287.094	-1.214.194	-1.190.087	-1.190.641
02 Integrale veiligheid	-993.797	-1.004.424	-1.017.093	-1.029.718
03 Infrastructuur	-1.573.094	-1.632.360	-1.399.663	-1.502.521
04 Milieu	467.248	400.242	375.123	263.367
05 Economische Zaken, Recreatie en Toerisme	-126.299	-127.681	-129.084	-130.505
06 Groene ruimte	-405.261	-419.514	-438.421	-448.688
07 Werk en inkomen	-936.620	-945.930	-952.621	-979.953
08 Onderwijs	-612.291	-639.982	-641.426	-782.895
09 Welzijn en volksgezondheid	-4.952.003	-4.938.225	-4.917.981	-4.857.199
11 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-579.914	-541.654	-540.400	-612.578
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	14.333.508	14.570.479	14.815.711	15.030.319
Totaal saldo van baten en lasten	-348.048	-162.000	285.518	36.105
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
<u>Toevoegingen</u>				
-algemene reserve (rente reserve + voorz)	-30.000	-35.000	-35.000	-35.000
<u>Onttrekkingen:</u>				
reserve wegen	357.893	344.896	0	0
reserve sociaal domein	54.415	73.659	69.778	0
reserve Slok gelden	4.368	0	0	0
reserve bestemmingsplannen	95.000	85.000	0	120.000
algemene reserve	100.000	0	0	0
Totaal inzet reserves	581.676	468.555	34.778	85.000
Resultaat begroting	233.628	306.555	320.296	121.105

Bestemmingsreserve onderhoud wegen

Uit het in 2017 vastgestelde beheerplan wegen 2018-2022 komt naar voren dat er naast regulier onderhoud ook sprake is van achterstallig onderhoud. Dit achterstallig onderhoud zal door een inhaalslag weggewerkt worden. Ter dekking van de kosten van het achterstallig onderhoud, wordt vanuit de reserve onderhoud wegen, jaarlijks een bedrag onttrokken.

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

In de periode 2018-2020 wordt een onttrekking uit de reserve gedaan, welke gebudgetteerd wordt op de stelpost. Dit budget zal worden ingezet voor de verdere transformatie in het sociaal domein.

Bestemmingsreserve bestemmingsplannen

Vanuit de reserve bestemmingsplannen worden kosten gedekt die gemaakt worden voor de realisatie van bestemmingsplannen. In 2018 betreft het de plannen "omgevingsvisie" en "reparatie Lint". In 2019 wordt er gewerkt aan het bestemmingsplan landelijk gebied. Voor 2021 staat het omgevingsplan op de planning.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten				
-organisatie ontwikkeling	-20.000	0	0	0
-frictiekosten personeel	-40.000	0	0	0
-budget facilitaire zaken	-25.000	-25.000	0	0
-detachering secretaris	-32.000	-32.448	-32.902	-33.363
-storting voorziening wethouderspensionen	-66.537	-66.819	-67.089	-34.927
-regionale omnibusenquête (om de 2 jaar)	0	-7.000	0	-7.000
-verkiezingen	-16.000	-36.000	0	-36.000
-verdere ontwikkeling bestuurlijke toekomst	-100.000	0	0	0
-netwerkparticipatie	-10.000	0	0	0
-achterst. onderh.wegen (dekking best.reserve wegen)	-357.893	-344.896	0	0
-lokaal milieubeheer (slok)	-4.368	0	0	0
-verhoging stelpost sociaal domein	-54.415	-73.659	-69.778	0
-inhuur derden bouwvergunningen Breekoever	0	-7.500	0	0
-kosten welstandscommissie Breekoever	0	-3.000	0	0
-bestemmingsplannen structuurvisie resp land.gebied	-95.000	-85.000	0	-120.000
-budget incidentele inhuur	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totale lasten	-831.213	-691.322	-179.769	-241.290
Baten				
-marktinitiatieven	100.000	0	0	0
-bouwleges Breekoever/Sportlaan	0	75.000	0	0
-bestemmingsreserve slok-gelden	4.368	0	0	0
-bestemmingsreserve wegen	357.893	344.896	0	0
-bestemmingsreserve sociaal domein	54.415	73.659	69.778	0
-bestemmingsplannen structuurvisie resp land.gebied	95.000	85.000	0	120.000
Totale baten	611.676	578.555	69.778	120.000
Saldo incidenteel resultaat (baten minus lasten)	-219.537	-112.767	-109.991	-121.290

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden als waarvan de besteding ongebonden is. De belangrijkste heffingen van de gemeente zijn onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De lokale heffingen, die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen (ungebonden heffingen), zijn de hondenbelasting en de onroerende zaakbelastingen (OZB). De hondenbelasting is overigens met ingang van 1 januari 2017 vervallen in Landsmeer. Daarnaast zijn er heffingen die niet tot de algemene dekkingsmiddelen horen (gebonden heffingen). De belangrijkste daarvan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Uitgangspunten tarievenbeleid

Het streven is tot 100% kostendekkendheid voor alle heffingen en leges te komen, met uitzondering van de lijkbezorgingsrechten en de marktgeden.

Macronorm OZB

In de meicirculaire 2017 staat over de macronorm het volgende vermeld.

Volgens cijfers van onderzoeksinstituut COELO stijgt de totale landelijke OZB-opbrengst in 2017 met € 67 miljoen, een stijging van 1,69%. De macronorm voor 2017 is 1,97%. Dat betekent dat de stijging in 2017 binnen de macronorm blijft.

De macronorm voor 2018 is 3,1%. Dit percentage is opgebouwd uit 1,5% reële trendmatige groei van het BBP en 1,6% prijsontwikkeling Nationale Bestedingen (op basis van het Centraal Economisch Plan 2017).

Percentage kostendekkendheid heffingen	2016	2017	2018
Afvalstoffenheffing	100,00%	100,00%	100,00%
Rioolheffing	100,00%	100,00%	100,00%
Marktgeden	48,00%	72,51%	72,60%

Lokale heffingen

OZB

Als peildatum voor de OZB-aanslagen gelden de WOZ-waarden per 1 januari 2017.

In deze WOZ-waarden is rekening gehouden met de waardeontwikkeling over het tijdvak 1 januari 2016 tot 31 december 2016. Voor de bepaling van de tarieven is niet alleen de stijging van de opbrengst maar ook de waardeontwikkeling van het onroerend goed tussen de twee waardepeildata, gecorrigeerd voor areaalontwikkeling, van belang. De correctie voor areaalontwikkeling houdt in dat mutaties in het areaal als gevolg van sloop en nieuwbouw buiten beschouwing blijven.

Uiterlijk per 15 oktober 2017 zullen de effecten bekend zijn van de hertaxatie van de onroerende zaken over het tijdvak 2016. Vanaf dat moment is het pas mogelijk de OZB-tarieven voor 2018 te berekenen.

Voor baten uit de OZB-heffing is een bedrag geraamd van € 2.128.852.

Afvalstoffenheffing per soort huishouden	Tarief 2016	Tarief 2017	Tarief 2018
Eenpersoonshuishouden	212,70	216,95	216,95
Tweepersoonshuishouden	248,45	253,40	253,40
Drie- of meerpersoonshuishouden	283,60	289,25	289,25

Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing hanteert de gemeente het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Om hieraan te voldoen zijn de tarieven voor 2018 gelijk gebleven aan die van 2017.

Aan baten afvalstoffenheffing is voor 2018 een bedrag geraamd van € 1.185.188.

Rioolheffing

Voor de rioolheffing hanteert de gemeente het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. De tarieven voor 2018 zijn met € 3,20 gedaald ten opzichte van 2017.

Rioolheffing per aansluiting	Tarief 2016	Tarief 2017	Tarief 2018
Rioolheffing	218,30	218,20	215,00

Het totaal aan baten rioolrecht voor 2018 is geraamd op € 1.066.399.

Bij de bepaling van rioolheffing 2018 is uitgegaan van het huidige rioleringsplan. In december 2017 zal er een geactualiseerd GRP aangeboden worden. In aanloop naar het uiteindelijke besluit, zal een aantal scenario's aan u worden voorgelegd. Eventuele consequenties voor het tarief zullen in de verordening rioolheffing 2018 worden opgenomen.

Overige heffingen (en bijdragen)

Marktgeden

De marktgeden zijn voor 2018 verhoogd met 1,4%. Vanaf 2012 wordt, op verzoek van de marktcommissie, een promotiebijdrage voor de markt gevraagd van € 10 per marktkoopman per maand. Deze bijdrage is ongewijzigd gebleven.

Marktgeden per standplaats	Tarief 2016	Tarief 2017	Tarief 2018
Per dag	8,35	8,45	8,55
Per maand	27,40	27,65	28,05
Per kwartaal	75,75	76,50	77,55
Promotiebijdrage per maand	10,00	10,00	10,00

Het totaal aan baten van de marktgeden inclusief promotiebijdragen wordt voor 2018 geraamd op € 8.824. de promotiebijdragen worden doorbetaald aan de marktcommissie. Het percentage kostendekkendheid bedraagt 72,6%.

Precariobelasting

De tarieven voor de precariobelasting zijn voor 2018 met 2,4% verhoogd.

Precariobelasting	Tarief 2016	Tarief 2017	Tarief 2018
<u>Gemeentegrond per m1/m2</u>			
Per dag	0,71	0,72	0,74
Per week	1,98	2,02	2,07
Per maand	4,43	4,52	4,63
Per jaar	39,09	39,87	40,83
<u>Openbaar gemeentewater per aantal m1/m2</u>			
Per dag	1,12	1,14	1,17
Per week	1,42	1,45	1,48
Per maand	2,19	2,23	2,28
Per jaar	3,23	3,29	3,37
<u>Kabels en leidingen per strekkende meter</u>			
Per jaar	10,74	10,74	10,74

Leges burgerzaken

De tarieven van burgerzaken worden, voor zover deze tarieven niet door het rijk zijn bepaald, verhoogd met 2,4%. Leges voor vergunningen in verband met commerciële activiteiten worden berekend op basis van kostendekkendheid. Aan leges burgerzaken is voor 2018 een bedrag geraamd van € 219.102.

Leges bouwzaken

Bouwleges zijn dekkend voor de kosten die, op grond van jurisprudentie, mogen worden toegerekend aan de behandeling van aanvragen. De opbrengst is uiteraard sterk afhankelijk van de daadwerkelijk ingediende aanvragen.

Specificatie bouwleges	2018
Reguliere bouwvergunningen	125.000
Breekoever/Sportlaan	-
Bouwleges inbreidingslocaties	30.000
Totaal	155.000

Kwijtscheldingen

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Dit is het geval als aan de voorwaarden voor kwijtschelding van de invorderingswet is voldaan. Het bedrag aan kwijtschelding voor 2018 is geraamd op € 31.569.

Onderbouwing afvalstoffenheffing

De lasten die op het taakveld 7.3 Afval worden gepresenteerd hebben volledig betrekking op de inzameling, afvoer en verwerking van afval. De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Het opslagpercentage voor overheadkosten bedraagt 19,25%.

Van een aantal kostencomponenten die bij de berekening voor het tarief van de afvalstoffenheffing gebruikt worden wordt de compensabele BTW meegenomen.

Lasten per taakveld	2018
7.3 Afval	853.518
7.3 Storting in voorziening	464
0.4 Overheadkosten 19,25%	164.302
Compensabele BTW	166.904
Totaal lasten	1.185.189
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.185.188
Dekkingspercentage	100%

Onderbouwing rioolheffing

De lasten die op het taakveld 7.2 worden gepresenteerd hebben volledig betrekking op riolering. De lasten die op taakveld 2.1 Verkeer en vervoer onder het kopje straatreiniging worden gepresenteerd worden voor 50% meegenomen bij de onderbouwing van de rioolheffing.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Het opslagpercentage voor overheadkosten bedraagt 19,25%.

Lasten per taakveld	2018
2.1 Verkeer en vervoer	72.095
7.2 Riolering	745.428
7.3 Storting in voorziening	12.065
0.4 Overheadkosten 19,25%	157.373
Compensabele BTW	79.439
Totaal lasten	1.066.400
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.066.400
Dekkingspercentage	100%

Voor een aantal kostencomponenten die bij de berekening voor het tarief van de rioolheffing gebruikt worden wordt de compensabele BTW meegenomen.

Onderbouwing lijkbezorgingsrechten

De lasten die op taakveld 7.5 Begraafplaatsen staan vermeld hebben betrekking op de kosten van begraven. De lijkbezorgingsrechten is één van de heffingen waarvan de raad aangeeft dat hier het principe van 100% kostendekkendheid niet gehanteerd wordt.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Het opslagpercentage voor overheadkosten bedraagt 19,25%.

Lasten per taakveld	2018
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	128.362
7.3 Storting in voorziening	964
0.4 Overheadkosten 19,25%	24.710
Totaal lasten	154.035
Opbrengst lijkbezorgings-rechten	115.956
Totaal opbrengsten	115.956
Dekkingspercentage	75%

Onderbouwing legestarieven legesverordening

Onder de naam leges worden rechten geheven voor verstrekte diensten en producten. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten, rijbewijzen en uittreksel burgerlijke stand. Voor het overige geldt ook hier dat tarieven van de leges maximaal kostendekkend mogen zijn.

De tarieven genoemd in de legesverordening en de bijbehorende tarieventabel hebben betrekking op heel veel verschillende en uiteenlopende zaken. Het is ondoenlijk om elk legestarief afzonderlijk te onderbouwen.

De in de legesverordening genoemde leges kunnen in 3 groepen worden onderscheiden.

1. Algemene dienstverlening.
2. Dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning.
3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

Per groep zal een onderbouwing van de leges worden gegeven.

Leges algemene dienstverlening

De lasten die in de begroting worden gepresenteerd onder taakveld 0.2 Burgerzaken en 2.1 Verkeer en vervoer worden toegerekend aan de leges algemene dienstverlening. Hieronder vallen de lasten die betrekking hebben bijvoorbeeld het verstrekken van paspoorten, rijbewijzen, uittreksels en de lasten voor de ontheffingen van het inrijverbod.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Het opslagpercentage voor overheadkosten bedraagt 19,25%.

Lasten per taakveld	2018
0.2 Burgerzaken	299.272
2.1 Verkeer en vervoer	89.486
0.4 Overheadkosten 19,25%	74.836
Totaal lasten	463.594
Opbrengst leges	316.503
Dekkingspercentage	68%

Leges dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning

De lasten die in de begroting worden gepresenteerd onder taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening en 8.3 Wonen en bouwen worden voor 99% toegerekend aan de leges dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning en voor 1% onder de dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn. De dienstverlening heeft betrekking op de omgevingsvergunningen.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Het opslagpercentage voor overheadkosten bedraagt 19,25%.

Lasten per taakveld	2018
8.1 Ruimtelijke ordening	87.557
8.3 Wonen en bouwen	199.692
0.4 Overheadkosten 19,25%	55.295
Totaal lasten	342.544
Opbrengst leges	200.714
Dekkingspercentage	59%

Leges vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

De lasten die in de begroting worden gepresenteerd onder taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening en 8.3 Wonen en bouwen worden voor 99% toegerekend aan de leges dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning en voor 1% onder de dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

De dienstverlening heeft betrekking op vergunningen voor de drank- en horecawet, evenementen e.d.

De overheadkosten worden toegerekend door de totale lasten van de overhead te delen door de totale lasten (exclusief overhead) van de begroting. De uitkomst hiervan is het percentage aan overheadkosten dat aan de directe kosten wordt toegerekend.

Het opslagpercentage voor overheadkosten bedraagt 19,25%.

Lasten per taakveld	2018
8.1 Ruimtelijke ordening	884
8.3 Wonen en bouwen	2.017
0.4 Overheadkosten 19,25%	559
Totaal lasten	3.460
Opbrengst leges	2.027
Dekkingspercentage	59%

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Landsmeer acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Hierdoor staan de huidige risico's en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen, in verhouding tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

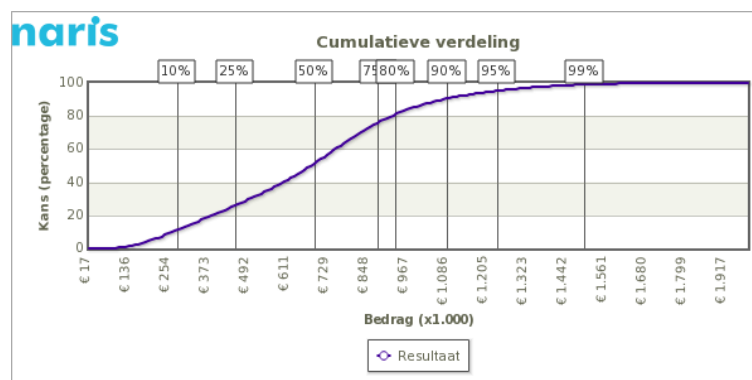
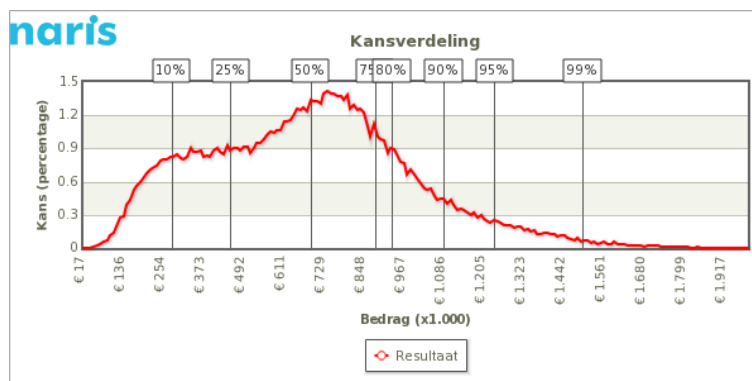
Om de risico's van Gemeente Landsmeer in kaart te brengen is in samenwerking met de stafdiensten een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van een workshop ondersteund door het NARIS. In totaal zijn 35 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht wordt alleen de 10 risico's bijdrage aan de berekende benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Niet (volledig) realiseren van de geraamde grondopbrengsten voor het Breekproject	70%	€ 600.000	45%
Lagere dan geraamde uitkering uit het gemeentefonds	50%	€ 200.000	8%
Onverwachte overschrijding van budget voor inhuur	50%	€ 100.000	4%
Niet geraamde hogere kosten voor onderhoud openbare ruimte	90%	€ 50.000	4%
Afvelinzameling wordt duurder dan geraamd	90%	€ 50.000	4%
Tegenvallende uitgaven bij investeringen in openbare ruimte	15%	€ 276.688	3%
Bodemverontreiniging bij uitvoering projecten in de openbare ruimte waarmee geen rekening is gehouden	20%	€ 200.000	3%
Huisvesting statushouders	50%	€ 75.000	3%
Tegenvallers bij liquidatie Baanstede	70%	€ 50.000	3%
Stijging aantal uitkeringsgerechtigden WWB	50%	€ 50.000	2%
Totaal grote risico's:		€ 1.651.688	
Overige risico's:		€ 1.771.489	
Totaal alle risico's:		€ 3.423.177	

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 3.423.177 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Figuur 1 en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 245.569
25%	€ 400.566
50%	€ 638.466
75%	€ 818.010
80%	€ 860.444
90%	€ 979.556
95%	€ 1.099.309
99%	€ 1.390.474

Statistiek	Waarde
Minimum	€ 21.712
Maximum	€ 628.831
Gemiddeld	€ 286.002
Standaarddeviatie	€ 3.423.177
Absolute maximum	€ 21.712

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 979.556 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

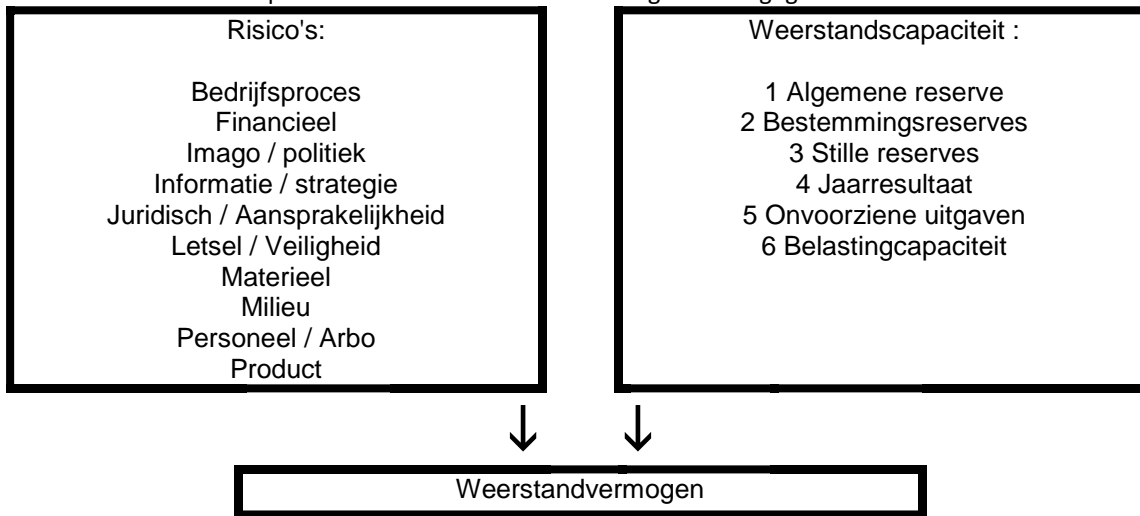
De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Landsmeer bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Omschrijving	Bedrag
Algemene reserve	4.526.921
Bestemmingsreserves	3.272.730
Stille reserves	694.500
Jaarresultaat	233.628
Onvoorziene uitgaven	0
Belastingcapaciteit	509.474
Totale weerstandscapaciteit	9.237.253

Voor bepaling van de ratio weerstandsvermogen worden de bestemmingsreserves niet meegenomen. Hiermee komt de beschikbare weerstandscapaciteit uit op € 5.964.523.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. De totale weerstandscapaciteit is € 9.237.253. Voor bepaling van de ratio weerstandsvermogen worden de bestemmingsreserves niet meegenomen. Hiermee komt de beschikbare weerstandscapaciteit uit op € 5.964.523.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 5.964.523}}{\text{€ 979.556}} = 6,1$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van uw organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Op 28 oktober 2008 is de nota Risicomanagement & Weerstandvermogen gemeente Landsmeer door de gemeenteraad vastgesteld, waarin als ratio voor de gemeente Landsmeer het waarderingscijfer "B" is bepaald.

Kengetallen financiële positie gemeenten

De Provinciewet en Gemeentewet schrijven voor dat provincies respectievelijk gemeenten een begroting, meerjarenraming, jaarrekening en jaarverslag maken en geven enkele vereisten waaraan de genoemde documenten dienen te voldoen. Artikel 190 van de Provinciewet en artikel 186 van de Gemeentewet bepalen dat de begroting, de begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, het jaarverslag en de jaarrekening, van provincies en gemeenten voldoen aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te geven regels. Vanaf begrotingsjaar 2004 geldt hiervoor het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV met betrekking tot kengetallen vastgesteld.

In de onderstaande tabel worden de ratio's gepresenteerd.

Kengetallen	Begroting na wijziging 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	39%	57%	52%	72%	78%
Netto schuldquote gecorrigeerd	39%	57%	52%	72%	78%
Solvabiliteitsratio	41%	44%	44%	37%	33%
Structurele exploitatieruimte	-2%	2%	2%	2%	1%
Grondexploitatie	-7%	1%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)	117%	116%	116%	116%	116%
Belastingcapaciteit (o.b.v. financiële verhoudingswet)	85%	85%	85%	85%	85%

De waarden van de kengetallen zijn ingedeeld in 3 categorieën die aansluiten bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden (2016). Categorie A is het minst risicovol en C het meest risicovol.

Signaleringstabel:	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)	<95%	95-105%	>105%
Belastingcapaciteit (o.b.v. financiële verhoudingswet)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren.

Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De netto schuldquote voor Landsmeer neemt toe als gevolg van afnemende ontvangsten uit de grondexploitaties en toenemende investeringen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan, omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd).

Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van gemeente Landsmeer.

De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van gemeente Landsmeer. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale

vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De ratio geeft voor Landsmeer voor 2018 een score aan van 44%. Dit wordt met name veroorzaakt door de verbeterde positie van het eigen vermogen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB.

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Het kengetal toont aan dat de structurele baten toereikend zijn en betreft een percentage van de totale baten. Voor 2018 is dit 2% positieve ruimte in de exploitatie.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. De ratio loopt naar 0 op termijn op het moment dat de projecten Luijendijk-Zuid en Breekoever zijn afgerond.

Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)

De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is:

Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage.

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente. Deze cijfers worden voortaan ook in de jaarlijkse meicirculaire bekendgemaakt zodat de gemeenten tijdig op de hoogte zijn van de hoogte van de lasten die voor de berekening moeten worden gebruikt.

Belastingcapaciteit (o.b.v. financiële verhoudingswet)

Laat zien dat de gemeente Landsmeer in 2018 85% van de (maximale) capaciteit benut zoals aangegeven in de financiële verhoudingswet.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Landsmeer voert het beheer over de openbare ruimte, waarin veel activiteiten plaatsvinden zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel kapitaalgoederen nodig zoals: wegen, riolering, openbaar groen, beschoeiingen, verlichting, speeltoestellen en gebouwen.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Ten behoeve van het onderhoud en vervanging van de verschillende soorten kapitaalgoederen zijn de onderstaande beleidsnota's vastgesteld:

Tabel beleidsnota's

Beleidsnota / beheersplan	Periode	Vastgesteld door de raad	Actualisatie
Riolering	Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2013-2017	28-nov-12	2017
Water / beschoeiingen	Beheerplan oevers 2008-2018	30-sep-08	2018
Openbare verlichting	Beheerplan openbare verlichting 2011-2015	13-okt-10	2019
Groen	Groenbeleidsplan Landsmeer 2009-2019 (Het bomenbeheerplan wordt hier onderdeel van)	31-mrt-09	2019
Kunstwerken	Beheerplan bruggen 2014-2018	19-mrt-15	2019
Gebouwen	Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2016-2025	25-sep-12	2020
Speelruimteplan	Speelbeheerplan Landsmeer 2017-2022	20-apr-17	2022
Wegen	Beheerplan wegen 2018-2022	18-mei-17	2022

Beheerprogramma's

De gemeente Landsmeer beschikt over beheerprogramma's voor het onderhoud van riolering, wegen, openbare verlichting, speelplaatsen, bomen, gemeentelijke gebouwen, kunstwerken, water, beschoeiingen en groen. Gegevensbestanden moet doorlopend worden bijgewerkt met de laatste revisies, inspectiegegevens, beoordelingen en maatregelen om tot goede planningen te komen. Er moet een goede afstemming plaatsvinden op de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), die in 2017 via de landelijke voorziening voor een ieder inzichtelijk is geworden. Nadat alle gegevens goed op elkaar aansluiten kan een basiskwaliteitsniveau worden vastgelegd. De ramingen voor het onderhoud in de begroting zijn gelijk aan de bedragen van de desbetreffende jaarschijf van de onderhoudsplannen.

Wegenbeheer

Voor het beheer en onderhoud van het gemeentelijke wegennet is het beheerplan in 2017 geactualiseerd. Voor het achterstallig onderhoud is extra budget beschikbaar gesteld om in 2018 en 2019 een inhaalslag te maken.

Voor o.a. het wegbeheer beschikt de gemeente sinds 2014 over beheersysteem Kikker, waarin wegininspecties kunnen worden ingelezen en het beheer kan worden gepland en actueel gehouden. Door 2 jaarlijks inspecties uit te voeren is er altijd actueel inzicht in de kwaliteit van het areaal.

Waarschijnlijk draagt het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) begin 2018 de wegvakken binnen de bebouwde kom over, totaal ca 4 km weg.

Kunstwerken

Het beheerplan kunstwerken is in 2015 door de raad vastgesteld. De budgetten voor de komende beheertermijn worden in de begroting 2018 opgenomen.

Rioleringen

In 2017 wordt een nieuw "verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2018-2023" voor een beleidsperiode van 6 jaar vastgesteld. In het nieuwe plan is geanticipeerd op de gevolgen van de klimatologische veranderingen voor het rioleringsbeheer van de gemeente. Meer neerslag en zwaardere extreme buien moeten worden verwacht en de gemeente moet zich daar op voorbereiden.

Dientengevolge zal door dit landelijk probleem in de komende beleidsperiode de inrichting van de openbare ruimte nadrukkelijker worden betrokken bij het rioleringsbeheer. De inrichting van de openbare ruimte zal, waar nodig, aangepast moeten worden om de gevolgen van de toenemende neerslag in de toekomst het hoofd te bieden.

Intensieve afstemming met de andere sectoren in de openbare ruimte, met name met groen en wegen, wordt daarom steeds belangrijker.

Dit nieuwe GRP is het eerste regionale GRP van de gemeente. Landsmeer is één van de zeven gemeenten die deelnemen binnen het convenant Samenwerking Waterketen Zaanstreek – Waterland met het HHNK. Dit langjarige samenwerkingsverband vloeit voort uit de verplichtingen en opgaven in het vigerende nationale Bestuursakkoord Water 2011. Het nieuwe GRP bevat, naast een regionale visie en strategie, ook gemeentelijke paragrafen, waarin exclusief de Landsmeerse opgaven in de riolering zijn beschreven met de financiële consequenties.

In 2011 en 2012 zijn de ‘verordening aansluitvoorwaarden riolering 2012’ en de ‘gebiedsaanwijzing’ bij de ‘verordening afvoer hemelwater en grondwater Landsmeer’ vastgesteld. Deze blijven in de periode 2018-2023 van kracht. Op grond van het nieuwe vGRP 2018-2023 zal jaarlijks de rioolheffing worden vastgesteld evenals het riolaansluittarief.

In het nieuwe vGRP 2018-2023 wordt duidelijk wat rioolbeheer in de toekomst gaat betekenen voor Landsmeer en welke kosten te verwachten zijn bij de ambities die in het plan zijn vastgesteld. Het onderhoud en het doen van nieuwe investeringen evenals renovatie- en vervangingsinvesteringen zullen jaarlijks conform de kaders van het vGRP plaatsvinden. In het Meerjaren investeringsplan (MIP) worden bedragen opgenomen om het vGRP uit te voeren. Elk jaar wordt opnieuw afgewogen welke maatregelen getroffen moeten worden en wat de consequenties zijn van de te maken keuzes. Daar worden investeringen in aanpassingen van de openbare ruimte nadrukkelijk bij betrokken.

Water

In december 2016 heeft de raad een nieuw Waterplan Landsmeer vastgesteld dat is opgesteld i.s.m. het HHNK. Dit plan is vastgesteld voor een uitvoeringsperiode van 10 jaar (tot en met 2026). Tevens wordt uitgegaan van het oeverbeheerplan 2008-2018 en het nog altijd vigerende baggerplan 2002-2012. Na uitvoering van alle baggerwerken vervalt het gemeentelijk baggerbeheer omdat het beheer en onderhoud van al ons stedelijk water aan het HHNK wordt overgedragen.

De gemeente moet depotcapaciteit voor bagger beschikbaar stellen of tot nieuwe afspraken komen met het hoogheemraadschap en de provincie Noord-Holland voor de afzet van gemeentelijke bagger. Het Waterplan Landsmeer voorziet op dit moment in twee locaties. De bestaande locaties Lombok en nabij de Violierweg en een nieuwe grotere locatie ten zuiden van Luijendijk-zuid die als weilanddepot via een transportleiding bereikbaar is.

Op 28 april 2014 is een intentieovereenkomst getekend tussen de gemeente en HHNK voor overname van het beheer van het stedelijke oppervlaktewater. De opgave is met wederzijdse instemming gesplitst in een overeenkomst voor het deel binnen de bebouwde kom en het deel buiten de bebouwde kom. In 2017 is samen met het hoogheemraadschap een overeenkomst voorbereid over de overname van het eigendom van wegen en de overname van het beheer en onderhoud van waterlopen binnen de bebouwde kom.

Gebouwen

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen heeft de gemeente Landsmeer een Meer Jaren Onderhoudsplan (MJOP). Jaarlijks worden de werkzaamheden bepaald, mede in relatie tot het actuele gebruik en eventuele toekomstige ontwikkelingen, 4 jaarlijks actualiseren van het systeem is uitbesteed aan externen. Het MJOP heeft betrekking op het bouwkundige binnen- en buitenonderhoud, het terreinonderhoud en het onderhoud van de gebouw gebonden installaties. Ten behoeve van de planning van het onderhoud wordt onderscheid gemaakt naar verschillende intensiteiten die elk een eigen frequentie hebben (< 10 jaar, 10 – 20 jaar en > 20 jaar). Daarbij is een bundeling gemaakt van activiteiten die bij elkaar horen om te voorkomen dat er een veelheid van kleine, afzonderlijke activiteiten moet worden uitgevoerd. Kortom: planmatig werken. Beheer en onderhoud worden uitgevoerd volgens de planning.

Er is geen achterstallig onderhoud.

Het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2018 ziet er als volgt uit:

Egalisatievoorziening	Abonnementen	Onttrekking voorziening
Onderhoudsfonds gemeentehuis	23.956	122.725
Onderhoudsfonds I.C.L.	18.915	96.117
Onderhoudsfonds zwembad	3.483	61.715
Onderhoudsfonds gemeentewerf	6.050	43.307
Onderhoudsfonds WMO loket	2.863	2.521
Onderhoudsfonds kinderdagverblijf	1.000	42.875
Voorziening onderhoud diverse openbare gebouwen	3.575	14.699
TOTAAL	59.842	383.958

Speelruimteplan

Met betrekking tot een planmatige aanpak van onderhoud en financiële planning van de speelvoorzieningen heeft de gemeente in april 2017 een speelruimte beleidsplan en het uitvoeringsplan vastgesteld. Het beleidsplan geeft invulling aan de visie op spelen en de verdeling van (formele) speelruimte over de gemeente. Het uitvoeringsplan geeft invulling aan het beheer en onderhoud van de speelruimte en de bijbehorende kosten. Het onderhoudsbudget is gesplitst in een regulier onderhoudsbudget en een voorziening voor (groot) onderhoud. Door de voorziening onderhoud jaarlijks aan te vullen zijn er middelen om de speeltoestellen en locaties volgens een vastgestelde planning te vervangen.

Openbaar Groen

In 2009 is het groenbeleidsplan vastgesteld door de raad. Het groenbeleidsplan is een omschrijving van het openbaar groen van de gemeente op het gebied van kwaliteit, beheer en onderhoud. Door middel van kaarten zijn diverse groenstructuren in beeld gebracht. De belangrijkste aanbevelingen uit het groenbeleidsplan zijn: het monitoren en verfijnen van de huidige capaciteitsplanning en werkpakketten en een opzet tot een wijkschouw.

In 2007 is een bomenbeheerplan vastgesteld door de raad. Het bomenbeheerplan is geschreven om het belang van bomen te benadrukken en voorwaarden te stellen aan beheer en onderhoud van de bomen in Landsmeer. In 2016 is een inspectie gedaan van het bomenbestand, waarvan de gegevens in het beheerprogramma Kikker gezet zijn. Dit geeft inzicht in de onderhoudscyclus en geeft sturing aan onderhoudswerkzaamheden.

In 2017 is in de APV opgenomen dat voor het kappen van niet monumentale bomen geen vergunning meer nodig is voor de eigenaar. In aanvulling hierop is een monumentale bomenlijst opgesteld. Voor 2018 wordt het groenbeleid alsmede het bomenbeleid geactualiseerd, waardoor er één document ontstaat wat kaderstellend is voor de gehele groene buitenruimte.

Openbare verlichting

In 2010 is het beheerplan Openbare verlichting geactualiseerd en vastgesteld door de raad d.d. 13 december 2010. Het beheerplan Openbare Verlichting is geschreven om inzicht te verschaffen in de maatregelen die worden uitgevoerd om de bestaande openbare verlichting in stand te houden en om voor toekomstige uitbreidingen en renovaties een leidraad (materiaalkeuze) voor inrichting en beheer beschikbaar te hebben. Het beheerplan wordt nog toegepast, omdat het beheer tot 2020 was gepland en inzicht in planning en budget nog actueel is. In 2013 is een nieuw beleidsplan Openbare Verlichting 2013-2017 opgesteld. Het versneld toepassen van LED verlichting, zoals bij de perspectiefnota beschreven, zal in 2018 verder worden opgepakt.

Recapitulatiestaat investeringen en kapitaallasten 2018-2021

Totale MIP	Netto inv. excl.BTW	Kapt.last 2018	Kapt.last 2019	Kapt.last 2020	Kapt.last 2021
Overig					
Begraafplaatsen binnendienst	35.000	0	1.438	1.437	1.435
Bruggen / kade muren	56.768	0	0	0	5.739
HLP Automatisering	12.900	0	2.164	2.162	2.159
HLP Materiaal & Materieel	93.541	13.096	12.722	12.347	11.973
Nutsvoorzieningen	12.781	1.789	1.738	1.687	1.636
Openbare verlichting	26.408	2.113	2.070	2.028	1.986
Speelplaatsen	354.000	5.600	14.539	28.018	32.888
Water + beschoeiingen	874.972	12.348	26.560	33.676	40.931
Wegen algemeen	6.750.998	37.798	83.753	138.850	227.207
Totaal Overig	8.217.367	72.743	144.986	220.205	325.955
Riolering					
Riolering	5.879.584	30.240	68.201	84.032	141.069
Totaal Riolering	5.879.584	30.240	68.201	84.032	141.069
Eindtotaal	14.096.951	102.983	213.186	304.237	467.024

Recapitulatiestaat investeringen en kapitaallasten 2018-2021 per programma

Programma 0 (2017-2021)	Netto inv. excl.BTW	Afschrijv. termijn	Kapt.last 2018	Kapt.last 2019	Kapt.last 2020	Kapt.last 2021
0-Ambtelijke organisatie						
2017						
Vervanging wagenpark	93.541	10	13.096	12.722	12.347	11.973
Totaal 2017	93.541		13.096	12.722	12.347	11.973
2018						
Vervanging vaste activa module FMS400	12.900	6	0	2.164	2.162	2.159
Totaal 2018	12.900		0	2.164	2.162	2.159
Totaal 0-Ambtelijke organisatie	106.441		13.096	14.886	14.509	14.133
Eindtotaal	106.441		13.096	14.886	14.509	

Programma 3 (2017-2021)		Netto inv. excl.BTW	Afschrijv. termijn	Kapt.last 2018	Kapt.last 2019	Kapt.last 2020	Kapt.last 2021
3-Infrastructuur							
2017							
1708 Vervangen OV Den IJp (Schoolstraat - Polderweg)	26.408	25	2.113	2.070	2.028	1.986	
1618 Baggeren stedelijk water	154.345	25	12.348	12.101	11.854	11.607	
1607 Herinrichten Talingweg-Watersnijaan (vervangt plan Oost 2de fase)	495.034	25	545	20.346	20.324	20.302	
1606 Herinrichten Houtsnijaan (vervangt deel plan Oost 3de/4de fase)	460.228	25	36.818	36.082	35.346	34.609	
1808 Herinrichting Meerkoetstraat, Reigerlaan, Lepelaarstraat, Calkoenstraat	395.700	25	435	16.263	16.246	16.228	
1621 Infra t.b.v. laadpalen voor elektrische voertuigen	12.781	10	1.789	1.738	1.687	1.636	
Totaal 2017	1.544.496		54.048	88.600	87.484	86.369	
2018							
1504 Herinr. Violierw., Zwanebloemw., Riethalmweg en Weegbreesinggel	753.955	25	0	829	30.988	30.954	
1813 vervangen brug 33,37,38	85.000	40	0	2.218	2.216	2.214	
1806 Aanbrengen beschoeiingen volgens oeverbeheerplan (fase 4 en 5)	282.966	20	0	14.460	14.444	14.428	
1706 Herinr.Hazenweg-Patrijzenweg (vervangt deels Plan Oost 3de/4de fase)	170.000	25	0	6.987	6.980	6.972	
1705 Voorbereidingskrediet Nieuwe Gouw	100.000	40	0	2.610	2.607	2.605	
1815 Fietsdoorsteek Burgweg - ML Kingstr.	25.000	25	0	1.028	1.026	1.025	
Totaal 2018	1.416.921		0	28.132	58.261	58.198	
2019							
1715 Parkeren ML Kingstraat OBS Stap-Dienstencentrum	40.000	25	0	0	1.644	1.642	
1908 vervangen brug 39,19	136.000	40	0	0	3.550	3.546	
1810 Kunstgras vervangen	82.063	10	0	0	8.297	8.288	
1909 Aanbrengen beschoeiingen volgens oeverbeheerplan (fase 6 van 9)	144.389	20	0	0	7.378	7.370	
2105 Herprofilering IJdoornlaan	283.839	25	0	0	11.666	11.653	
1718 Riolering Nieuwe Gouw fase 1	750.000	40	0	0	825	19.575	
1710 Herstraten Nieuwe Gouw fase 1	517.300	25	0	0	569	21.261	
Totaal 2019	1.953.592		0	0	33.928	73.335	
2020							
1505 Herstel metselwerk kademuur Zuid+Noordeinde	56.768	10	0	0	0	5.739	
1615 Herinrichten terrein rondom NH-kerk	195.413	25	0	0	0	8.031	
1804 Herinrichten Speksnijdersweg	274.814	25	0	0	0	11.295	
1904 Herstraten Tormentilstraat e.v.	475.817	25	0	0	0	19.556	
2005 Herinrichting Kamperfoelistr-Klaverstr.	709.534	25	0	0	0	29.162	
2012 Aanbrengen beschoeiingen volgens oeverbeheerplan (fase 7 van 9)	147.277	20	0	0	0	7.526	
1719 Riolering Nieuwe Gouw fase 2	590.000	40	0	0	0	649	
1711 Herstraten Nieuwe Gouw fase 2	424.500	25	0	0	0	467	
Totaal 2020	2.874.122		0	0	0	82.425	
2021							
1604 Herinrichting Aalscholverstraat 33-43	28.000	25	0	0	0	0	
2108 Aanbrengen beschoeiingen volgens oeverbeheerplan fase 8	145.995	20	0	0	0	0	
2104 Herinrichting Aalscholverstraat 1 tm 31 en Zultestraat	340.300	25	0	0	0	0	
1605 Herinrichten Burg Postweg tussen Kerkebreek en Dorpsstraat	447.500	25	0	0	0	0	
1720 Riolering Nieuwe Gouw fase 3	670.000	40	0	0	0	0	
1712 Herstraten Nieuwe Gouw fase 3	411.000	25	0	0	0	0	
Totaal 2021	2.042.795		0	0	0	0	
Totaal 3-Infrastructuur	9.831.926		54.048	116.732	179.674	300.328	
Eindtotaal	9.831.926		54.048	116.732	179.674	300.328	

Programma 4 (2017-2021)		Netto inv. excl.BTW	Afschrijv. termijn	Kapt.last 2018	Kapt.last 2019	Kapt.last 2020	Kapt.last 2021
4-Milieu							
2017							
1506 Riolering Houtsniplaan (vervangt deels plan Oost 3de/4de fase)		370.570	25	29.646	29.053	28.460	27.867
1805 Riolering Meerkoetstraat-Reigerlaan-Calkoenstraat		540.333	25	594	22.208	22.184	22.160
Totaal 2017		910.902		30.240	51.260	50.644	50.027
2018							
1704 Riolering Lepelaarstraat		215.980	25	0	8.877	8.867	8.858
1817 Vervanging persleiding Burg. Postweg, Deijsselhof, Kerkebreek en Noorderbreek		42.000	15	0	2.846	2.843	2.840
1818 Digitaliseren rioolhuisaansluitingen en kolleidingen in GIS-bestandslaag		20.000	25	0	822	821	820
1819 Afkoppelen hemelwater / grondwater aansluitingen drukriolering		20.000	15	0	1.355	1.354	1.352
1709 Ruimen 32 algemene graven		35.000	25	0	1.438	1.437	1.435
1609 Riolering Hazenweg-Patrijzenweg (vervangt deels plan Oost 3de/4de fase)		391.007	25	0	430	16.070	16.053
Totaal 2018		723.987		0	15.769	31.393	31.359
2020							
2013 Vervanging / renovatie gemalen electromechanisch		100.000	15	0	0	0	6.777
2014 Vervanging / renovatie gemalen bouwkundig		100.000	30	0	0	0	3.443
2015 Vervanging persleiding Lisstraat en Noordeinde		50.000	15	0	0	0	3.388
1809 Riolering Tormentilstraat eo		579.694	25	0	0	0	23.825
1905 Riolering Kamperfoeliestraat-Klaverstraat eo		778.001	25	0	0	0	856
Totaal 2020		1.607.695		0	0	0	38.290
2021							
2006 Rioolwerk Aalscholverstraat 1-31 en Zultestraat		467.000	25	0	0	0	0
2007 Rioolwerk Aalscholverstraat 33-43		95.000	25	0	0	0	0
Totaal 2021		562.000		0	0	0	0
Totaal 4-Milieu		3.804.584		30.240	67.029	82.036	119.676
Eindtotaal		3.804.584		30.240	67.029	82.036	119.676

Programma 6 (2017-2021)		Netto inv. excl.BTW	Afschrijv. termijn	Kapt.last 2018	Kapt.last 2019	Kapt.last 2020	Kapt.last 2021
6-Groene ruimte							
2017							
1717 Speelplan, project 29		40.000	10	5.600	5.440	5.280	5.120
Totaal 2017		40.000		5.600	5.440	5.280	5.120
2018							
1821, 1822 Speelplan, project 2 en 8		90.000	10	0	9.099	9.089	9.079
Totaal 2018		90.000		0	9.099	9.089	9.079
2019							
1911,1912,1913,1914,1915,1916 Speelplan, project NW,3,9,23,24,25		95.000	10	0	0	9.605	9.594
Vervanging speelveld afscheiding A-veld IVV		40.000	10	0	0	4.044	4.040
Totaal 2019		135.000		0	0	13.648	13.634
2020							
2016,2017,2018 Speelplan, project 12,21,22		50.000	10	0	0	0	5.055
Totaal 2020		50.000		0	0	0	5.055
2021							
2111,2112 Speelplan, project 13,18		39.000	10	0	0	0	0
Totaal 2021		39.000		0	0	0	0
Totaal 6-Groene ruimte		354.000		5.600	14.539	28.018	32.888
Eindtotaal		354.000		5.600	14.539	28.018	32.888

Paragraaf Financiering

Inleiding

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel.

Onder de treasuryfunctie valt niet het (garanderen van) verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Het beleid van de gemeente Landsmeer voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut. Het treasurystatuut is in 2010 geactualiseerd. Het geactualiseerde treasurystatuut is op 30 november 2010 door uw raad vastgesteld en op 1 december 2010 in werking getreden.

Het statuut is het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie.

De belangrijkste punten, naast de voorschriften afkomstig uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), van dit kader zijn:

- Gelden worden alleen uitgezet bij banken die tenminste over een A-rating beschikken;
- Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij tenminste 3 financiële instellingen, waaronder de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG).

De actualisatie van het treasurystatuut was noodzakelijk vanwege aanpassingen in de wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) en in de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden. Daarnaast is het treasurystatuut aangepast op wijzigingen in de organisatie.

Algemene ontwikkelingen

De groei van de wereldeconomie blijft in 2018 vrijwel stabiel op 3,5%. In de opkomende landen trekt de groei iets aan. Evenals in voorgaande jaren is de economische groei in Azië het hoogst. Dat is mede te danken aan China, waar de groei ondanks een lichte afzwakking robuust blijft, nl. ca 6,2%.

De Amerikaanse economie groeit in 2018 naar verwachting met 2,1%, vrijwel gelijk aan de verwachte expansie in dit jaar. De private consumptie zal mede door een verdere groei van de werkgelegenheid in lijn met dit jaar toenemen. De groei van de investeringen houdt aan. De uitvoer kan mede door de lagere dollar wat aantrekken.

De economische groei in de eurozone blijft in 2018 nagenoeg gelijk op 2,0%. De groei van de investeringen trekt aan onder invloed van het ruime monetaire beleid. De consumptie groeit mede dankzij de verder verbeterde arbeidsmarkt. De werkloosheid zal volgend jaar in het eurogebied dalen tot 8,6%, het laagste niveau in jaren.

De Nederlandse economie ontwikkelt zich zeer gunstig. Dit jaar komt de economische groei uit op rond 3%.

In 2018 neemt de groei iets af, maar blijft met 2,4% bovengemiddeld. De inflatie neemt in het eurogebied af van 1,5% dit jaar naar 1,3% in 2018. De inflatie blijft daarmee ruim beneden de doelstelling van de ECB.

Rentevisie

De ECB zal de effectenaankopen in de loop van 2018 naar verwachting geleidelijk verminderen, maar de rente onveranderd laten. De lange rentetarieven lopen licht op.

Risicobeheer

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de renterisico's van de gemeente:

- de kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar
- de rente-risiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar

Deze twee normen zijn een verplicht onderdeel van deze paragraaf met als doel de risico's voor de exploitatie als gevolg van rentestijging te beperken.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. De limiet geeft het renterisico op de vlottende schuld weer. Met de kasgeldlimiet is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd tot maximaal 1 jaar) mag financieren.

Het niveau van de kortlopende leningen is gelimiteerd op 8,5% van de totale lasten in de exploitatie.

Deze norm is gebaseerd op de wet Fido (Wet financiering decentrale overheden).

Het doel van deze normen afkomstig uit de wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijke) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's. Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet dit gemeld worden bij de toezichthouder. Indien de indicatie is dat de overschrijding een structureel karakter heeft, dan zal er lang geld aangetrokken dienen te worden.

De begrote kasgeldlimiet voor gemeente Landsmeer bedraagt € 1.698.000. In onderstaande tabel wordt de voor 2018 geldende kasgeldlimiet afgezet tegen de ontwikkeling van de netto vlottende schuld.

Hieruit blijkt dat ultimo 2018 een overschrijding van de kasgeldlimiet aan de orde is.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)		1e kw 2018	2e kw 2018	3e kw 2018	4e kw 2018
1.	Omvang begroting per 1 januari 2018	19.977	19.977	19.977	19.977
	Toegestane kasgeldlimiet				
	In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	In bedragen	1.698	1.698	1.698	1.698
2.	Omvang vlottende schuld				
	Opgenomen gelden < 1 jaar	482	642	642	1.926
	Schuld in rekening courant	276	368	368	1.105
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)				
	Totaal vlottende schuld	758	1.010	1.010	3.031
3.	Vlottende middelen				
	Omvang liquide middelen				
	Contante gelden in kas				
	Tegoeden in rekening-courant	218	290	436	871
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
	Totaal liquide middelen	218	290	436	871
	Toets kasgeldlimiet				
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	1.698	1.698	1.698	1.698
4.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	976	1.301	1.446	3.902
	Ruimte (+)/Overschrijding (-); (1-4)	722	397	252	-2.204

Renterisiconorm

De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de gemeente. De rente-risiconorm houdt in dat niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering of renteherziening in aanmerking mag komen:

- Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar door de geldverstrekker wordt aangepast.
- Herfinanciering bestaat uit het totaal aan aflossingen van langlopende leningen, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

Voor de gemeente Landsmeer bedraagt de renterisiconorm € 3.995.000. Dit is 20% van het begrotingstotaal aan de lastenkant. Dat houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. In de volgende tabel wordt de rente-risiconorm afgezet tegen de feitelijke situatie. Hieruit blijkt dat de gemeente Landsmeer binnen de norm blijft.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1.	Renteherzieningen	0	0	0	0
2.	Aflossingen	2.237	1.637	1.268	1.428
3.	Renterisico (1+2)	2.237	1.637	1.268	1.428
4.	Renterisiconorm	3.995	4.344	3.997	4.101
5a	Ruimte onder risiconorm (als 4 > 3)	1.759	2.707	2.728	2.673
5b	Overschrijding renterisiconorm (als 3>4)	0	0	0	0
Berekening Renterisiconorm					
Begrotingstotaal		19.977	21.718	19.983	20.505
Percentage		20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm		3.995	4.344	3.997	4.101

Meerjarenbalans, interne rente, financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Meerjarenbalans

Met ingang van de begroting 2017 is de gemeente op basis van het vernieuwde BBV (Besluit begroting en verantwoording) verplicht een meerjarenbalans op te nemen. De bedragen in deze balans betreffen de stand per einde jaar.

ACTIVA (bedragen x 1.000,-)	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021
Vaste activa						
Totaal Materieële vaste activa	19.152	20.645	21.741	22.664	25.999	27.307
Totaal Financiële vaste activa	<u>541</u>	<u>541</u>	<u>541</u>	<u>541</u>	<u>541</u>	<u>541</u>
TOTAAL VASTE ACTIVA	19.693	21.186	22.282	23.205	26.540	27.847
Vlottende activa						
Totaal Voorraden	-2.208	-1.532	1.332	0	0	0
Totaal Uitzettingen - looptijd korter dan één jaar	9.173	7.258	2.336	1.506	1.506	1.506
Totaal Liquide middelen	270	41	41	41	41	41
Totaal Overlopende activa	<u>1.818</u>	<u>1.818</u>	<u>1.818</u>	<u>1.818</u>	<u>1.818</u>	<u>1.818</u>
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	9.053	7.585	5.527	3.365	3.365	3.365
TOTAAL-GENERAAL	28.746	28.771	27.809	26.570	29.905	31.213

PASSIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021
Vaste passiva						
Eigen vermogen						
- Algemene reserve	3.956	4.627	4.627	4.627	4.627	4.627
- Bestemmingsreserves	3.768	3.754	3.273	2.804	2.769	2.684
- Resultaat Grex	0	0	1.140	1.187	1.187	1.187
- Resultaat	<u>612</u>	<u>0</u>	<u>234</u>	<u>307</u>	<u>320</u>	<u>121</u>
Totaal Eigen vermogen	8.336	8.381	9.273	8.925	8.904	8.619
Totaal Voorzieningen	4.661	4.658	4.522	4.519	4.536	4.609
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer						
- Onderhandse leningen van:						
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	11.078	8.900	7.416	5.933	4.450	2.967
- Waarborgsommen	20	20	20	20	20	20
Totaal Vaste schulden - looptijd van één jaar of langer	<u>11.098</u>	<u>8.920</u>	<u>7.436</u>	<u>5.953</u>	<u>4.470</u>	<u>2.987</u>
TOTAAL VASTE PASSIVA	24.095	21.959	21.231	19.397	17.910	16.215
Vlottende passiva						
Totaal netto vlottende schulden - looptijd < dan 1 jaar	3.156	5.316	5.082	5.678	10.500	13.503
Totaal Overlopende passiva	<u>1.495</u>	<u>1.495</u>	<u>1.495</u>	<u>1.495</u>	<u>1.495</u>	<u>1.495</u>
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	4.651	6.811	6.577	7.173	11.995	14.998
TOTAAL-GENERAAL	28.746	28.771	27.809	26.570	29.905	31.213

Interne rente

De interne rentevoet die gebruikt wordt om rentelasten toe te rekenen aan producten bedraagt 0,11%. Deze rente is gelijk aan de rentevoet van de lang lopende lening bij de Bank Nederlandse gemeenten.

Financieringsbehoefte

Voor een eventueel financieringstekort dient de gemeente geld te lenen. De gemeente sluit daarvoor een langlopende geldlening af. Voordat we daartoe overgaan benutten we eerst de wettelijke toegestane ruimte binnen de kasgeldlimiet.

Korte geldleningen brengen namelijk lagere rentekosten met zich mee dan langlopende leningen.

In de loop van 2018 wordt op basis van het begrote investeringsniveau een tekort aan financieringsmiddelen verwacht van € 89.000. Dit kan worden opgevangen met liquide middelen en kort geleend geld in de vorm van kasgeldleningen. Vanaf 2019 zal naar verwachting op basis van het begrote investeringsniveau lang geld geleend moeten worden.

Financieringsbehoefte in begrotingsjaar	Bedrag
A) Boekwaarde investeringen	22.282
B) Begroot tekort/overschot	234
C) Benodigd vermogen (A-/-B)	22.048
D) Totale financiering	21.959
Financieringsbehoefte (D-C)	-89

Leningenportefeuille

Mutaties in de leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	
Stand leningen per 1 januari 2018	8.900
Nieuwe leningen begrotingsjaar (prognose)	
Reguliere aflossingen	-1.483
Stand leningen per 31 december 2018	7.417

In onderstaand overzicht staan de begrote langlopende leningen voor het begrotingsjaar:

Leningnummer	Oorspronkelijk	Soortlenin	Vervaldag	Naam	Laatste	Rente %	Restant schuld	Bedrag van	Aflossing	Restant
40111377	8.900.000	LINEAIR	7-sep	BNG	2023	0,110%	8.900.000	€ 9.790	1.483.333	7.416.667
Totalen	8.900.000						8.900.000	9.790	1.483.333	7.416.667

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën

Algemeen

Op 11 december 2013 is de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) officieel gepubliceerd. In die wet worden de Europese normen verankerd voor de hoogte en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland.

Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar. Voor 2017 is het aandeel in het EMU-saldo van decentrale overheden gesteld op 0,3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP), Dit is niet verder uitgesplitst naar Provincie, Waterschap en Gemeente. Voor 2018 is er nog geen percentage bekend. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

	Item (bedragen x € 1.000)	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging/onttrekking uit reserves	-627	-348	-162	286	36
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.096	1.045	1.096	953	869
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	283	307	305	319	303
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-1.935	-2.244	-2.089	-4.532	-953
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht op post 4	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.(alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-646	-1.724	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost voorzieningen voorzover deze transacties met 3-en betreffen	100	0	1.381	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande	0	0	0	0	0
11	Verkoop van aandelen	0	0	0	0	0
11a	Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee
11b	Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst op de exploitatie?	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-1.729	-2.964	532	-2.975	255

Paragraaf Bedrijfsvoering

Ambtelijke samenwerking

Als gevolg van het wilsbesluit van de gemeenteraad op 17 december 2015 onderzoekt het college de samenwerking met de gewenste samenwerkingspartners.

Op ambtelijk niveau wordt intensievere samenwerking vormgegeven op specifieke dossiers en onderwerpen zoals de nieuwe Omgevingswet, informatiebeveiliging Personeel & Organisatie, Big Data en Juridische zaken.

In 2018 loopt de intensivering van de samenwerking door en worden verdere stappen gezet en uitgewerkt om de gewenste ambtelijke samenwerking (fusie) te realiseren.

Organisatieontwikkeling “Anders met elkaar vooruit”

Eind 2015 is de basis voor de ontwikkeling van de organisatie vastgelegd in het ontwikkelplan “Anders met elkaar vooruit, Onze ontdekkingsreis”. Het ontwikkelen van de organisatie is een continu proces. Dit doen we vanuit onze vijf werkprincipes:

- *Ik zet mij in voor de Landsmeerse samenleving*
- *Ik behaal concrete resultaten*
- *Ik werk samen met anderen binnen en buiten de organisatie*
- *Ik blijf mezelf ontwikkelen*
- *Ik ben en werk flexibel.*

Ook in 2018 gaan we hier mee verder. Het vergroten van onze kracht en daarmee het verminderen van onze kwetsbaarheid als kleine organisatie is een belangrijk speerpunt. In 2018 gaan we ons vooral richten op ‘Het Nieuwe Werken’. Medewerkers werken steeds minder vanuit een vaste werkplek en meer vanuit een werkplek die past bij de actuele werkzaamheden. Dit betekent ook andere vormen van dienstverlening, bereikbaarheid, mobiliteit en het werken met moderne middelen. In 2018 gaan we daarom over van vaste telefonie naar mobiele telefonie en sluiten we aan bij de telefoonaanbesteding van de VNG.

Daarnaast wordt een plan van aanpak opgesteld hoe de werkplekken de komende jaren ontwikkeld kunnen worden tot HNW werkplekken en wat hiervoor nodig is. Vooruitlopend hierop worden de medewerkers met veel externe overleggen voorzien van een Ipad.

Verder wordt ingezet op efficiënter digitaal werken door meer gebruik te maken van ‘slimme’ digitale oplossingen en tools. Integraal en resultaatgericht werken zijn belangrijke thema’s waar nog meer op wordt ingezet. Ontwikkelingen als de nieuwe Omgevingswet en de intensivering van samenwerking met buurgemeenten zijn hiervoor goede aanknopingspunten.

In 2018 gaan we ook verder met invulling geven aan participatie en de veranderende rol van de medewerker hierin. De Factor C methodiek die in 2017 is uitgerold wordt in 2018 verder in de organisatie verankerd. Deze omgevingsbewuste werkwijze vraagt om een andere ‘mindset’ wat resulteert in een andere houding en gedrag. We gaan het geleerde uit de trainingen steeds meer in praktijk brengen. Bij initiatieven vanuit de gemeente blijven we werken aan participatievormen die passen bij het onderwerp.

Wijziging rechtspositie ambtenaar

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) heeft tot doel de arbeidsverhoudingen van ambtenaren en werknemers (private sector) te harmoniseren. Uitgangspunt is dat de arbeidsverhoudingen bij de overheid uiteindelijk gelijk zijn aan de arbeidsverhoudingen in het bedrijfsleven. De Wnra treedt in 2020 in werking. Dit heeft grote gevolgen. Er verandert veel in het ambtenarenrecht. Ambtenaren moeten een arbeidsovereenkomst sluiten met hun werkgever. Dit komt in de plaats van het huidige eenzijdige aanstellingsbesluit. De in het bestuursrecht geregelde bezwaar- en beroepsprocedures verdwijnen, het nieuwe ambtenarenrecht is niet langer publiekrechtelijk van karakter, maar privaatrechtelijk. Gezien de majeure omvang en gevolgen van deze nieuwe wet wordt in 2018 gestart met de voorbereiding hierop.

Ontwikkeling Dienstverlening gemeente Landsmeer

In de afgelopen jaren zijn er veel zichtbare resultaten geboekt op het snijvlak van onze informatievoorziening. De meest zichtbare is de uitbesteding van onze ICT-omgeving aan OGD en de invoering van het concept Antwoord©. Dit heeft consequenties voor de manier waarop wij werken en hoe wij met onze inwoners en bedrijven omgaan. In de omgeving van de gemeente Landsmeer spelen talloze ontwikkelingen die enerzijds kansen bieden om zaken anders te organiseren (o.a. participatie, ketensamenwerking, etc.) en anderzijds een verplichting vormen (o.a. Meldplicht

datalekken, Archiefwet, Omgevingswet). We staan voor de opgave om onze dienstverlening te moderniseren met meer ruimte voor zelfservice. Dit vraagt onder meer om vernieuwing van ons e-loket. Dit geeft inwoners meer en meer de gelegenheid om vanuit huis hun gemeentezaken te regelen.

In 2014 is de geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten aangepast van 5 naar 10 jaar. Er zijn in den lande experimenten om paspoorten aan huis te bezorgen. Daarnaast zijn er plannen om alleen nog de eerste aanvraag van een rijbewijs via de gemeente te laten verlopen. Dit biedt meer dienstverlening aan onze inwoners. Daar staat tegenover dat de complexiteit van vraagstukken juist toeneemt, zoals op het gebied van naturalisatie en optie, maar ook op het gebied van fraudebeheersing. De afname van diensten en producten aan de balie, zorgen er voor dat de medewerkers zich meer bezig zullen houden met klantencontact, het verbeteren en ontwikkelen van onze dienstverlening.

Middels het opgestelde Informatiebeleidsplan worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen voor de periode 2017-2020 en hun verwachte impact op de informatievoorziening in 14 projecten beschreven. De meest omvattende projecten worden hieronder opgesomd:

Middels het opgestelde Informatiebeleidsplan worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen voor de periode 2017-2020 en hun verwachte impact op de informatievoorziening in 14 projecten beschreven. De meest omvattende projecten worden hieronder opgesomd:

1. Informatieveiligheid & privacy
2. Digitale duurzaamheid
3. Moderne (e)-dienstverlening inwoners en bedrijven
4. Doorontwikkelen e-participatie
5. Kwaliteitshandvest actualiseren en vaststellen
6. Social Media en apps beleid
7. Voorbereiden op Omgevingswet
8. Faciliteren flexibel werken

Strategische uitgangspunten

Tijdens het opstellen van het Informatiebeleidsplan zijn de volgende strategische vertrekpunten benoemd:

- Bij de adoptie van nieuwe ontwikkelingen zijn we actieve volger ("early majority"). We volgen de ontwikkelingen en kiezen voor oplossingen die technologisch bewezen zijn en opiniërend zijn in toekomstige ontwikkelingen.
- We zijn voorstander van meer zelfservice, uit oogpunt van snelheid en gemak. Burgers en bedrijven kunnen, daar waar het kan en mag, hun producten en diensten digitaal met ons afhandelen. We organiseren een vangnet voor mensen die hiertoe niet in staat zijn.
- We stellen diverse kanalen open, maar passen wel kanaalsturing en -verleiding toe. Persoonlijke contact moet blijven, maar dat hoeft niet perse aan de balie. Kan ook bij klant langs of ergens anders afspreken. 100% digitaal kan niet.
- We willen een warme overdracht van de klantvraag richting ketenpartners.
- Onze medewerkers werken locatie onafhankelijk, bijv. vanuit het gemeentehuis, het Middelpunt of aan de keukentafel.

Digitaal werken is de norm binnen de gemeentelijke organisatie.

Vanuit de verschillende externe trends, ontwikkelingen en interne opgaven gaan we de komende jaren met de organisatie samen aan de slag om het informatiebeleid goed in te richten en vorm te gaan geven.

Uitbreiding team communicatie

De afgelopen jaren is de druk op communicatie aanzienlijk toegenomen. De werkzaamheden van de gemeente Landsmeer vervlechten steeds meer met de samenleving. We nemen steeds vaker deel in elkaars leef- en werkwereld. Dit vraagt inzet van communicatie bij belangrijke projecten. De andere wijze waarop dit plaatsvindt vraagt ontwikkeling van participatie en co-creatie. Verder staan er grote projecten voor de deur zoals het Informatiebeleidsplan en de Omgevingswet. Een ander onderdeel is de ontwikkeling van social media. Social media is niet meer weg te denken uit onze samenleving en heeft grote impact op de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Daarom stellen wij voor om in 2018 team communicatie structureel uit te breiden met 0,89 fte (32 uur).

Tabel budgetoverzicht bedrijfsvoeringskosten

Programma	Lasten
Algemeen bestuur	-360.033
Ambtelijke organisatie	-3.398.888
Totaal Overhead	-3.758.921

Tabel inhuur derden

Overzicht inhuur derden	Begr. 2017 na wijz.	BG 2018	Verschil	toelichting verschillen > 10.000	Bedrag	Incidenteel
Algemeen bestuur	-151.536	-137.907	13.629	doorontwikkeling ambtelijke samenwerking	15.000	2017
Ambtelijke organisatie	-197.325	-200.688	-3.363	-	-	-
Infrastructuur	-10.572	-10.674	-102	-	-	-
Integrale veiligheid	-37.601	-5.172	32.429	vergunningverlening Drank en Horecawet	32.500	2017
Milieu	-25.000	0	25.000	ontwikkelen duurzaamheidsagenda en uitvoeringsplan	25.000	2017
Ruimt ordening en volkshuisves	-108.583	-76.521	32.062	afnemende inhuur grex	32.062	-
Welzijn en volkgezondheid	-250.492	-70.000	180.492	lagere inhuur sociaal domein	180.492	-
Onderwijs	-26.000	-13.507	12.493	lagere inhuurlasten leerplicht	-	-
Werk en inkomen	-3.185	-3.230	-45	-	-	-
Eindtotaal	-810.294	-517.699	292.595			

Financieel overzicht

Paragraaf bedrijfsvoering	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
LASTEN	-3.708.449	-3.708.449	-3.708.449	-3.708.449
<u>Mutaties:</u>				
-inflatie	0	-29.778	-54.932	-79.757
-inflatiecorrectie salaris	0	-21.947	-44.202	-66.769
-organisatie ontwikkeling	0	20.000	20.000	20.000
-frictiekosten personeel	0	40.000	40.000	40.000
-budget facilitaire zaken	0	0	25.000	25.000
-storting voorziening	0	4.430	12.583	12.583
-overhead doorbeasting ten laste van Luyendijk Zuid	0	-51.410	-51.410	-51.410
-overhead doorbelasting ten laste van Breekoever	0	0	-9.350	-9.350
-overhead doorbelasting ten laste van kredieten	0	1.320	2.660	4.011
<u>Kapitaallasten:</u>				
-vrijval kapitaallasten investeringen	0	52.445	64.132	65.187
-vrijval kapitaallasten restant investeringen	0	0	0	0
-kapitaallasten meerjareninvesteringsplan	0	-1.430	-676	-77
Totaal lasten	-3.708.449	-3.694.819	-3.704.644	-3.749.031
BATEN	26.018	26.018	26.018	26.018
<u>Mutaties:</u>				
-inflatiecorrectie	0	0	43	86
Totaal baten	26.018	26.061	26.104	26.148
Saldo van baten en lasten	-3.682.431	-3.668.758	-3.678.540	-3.722.883

Waarvan incidenteel:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<i>Incidentele lasten</i>				
-organisatie ontwikkeling	-20.000	0	0	0
-frictiekosten personeel	-40.000	0	0	0
-digitalisering dienstverlening fase 1 (onderzoek)	-25.000	-25.000	0	0
Totaal incidentele lasten	-85.000	-25.000	0	0
<i>Incidentele baten</i>	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-85.000	-25.000	0	0

Vennootschapsbelasting Vpb

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen van kracht. Vanaf dat moment wordt gemeente Landsmeer in de heffing van vennootschapsbelasting betrokken met activiteiten die, op grond van fiscale definities, kwalificeren als een onderneming. Grosso modo kan worden gesteld dat voor gemeente Landsmeer sprake is van een onderneming indien met activiteiten structureel overschotten worden gerealiseerd. Van een overschot is in beginsel sprake als het BBV resultaat, geschoond voor met name maar niet enkel kapitaalslasten, positief is.

Gemeente Landsmeer heeft haar Vpb-positie in kaart gebracht. Uit de inventariserende werkzaamheden is gebleken dat, naar verwachting, gemeente Landsmeer enkel met haar grondexploitaties zal zijn onderworpen aan vennootschapsbelasting. Dat betekent dat gemeente Landsmeer momenteel druk doende is om de relevante openingsbalans vast te stellen. Zodra hierover zekerheid is verkregen kan ook een eerste inschatting worden gemaakt van de te verwachten vennootschapsbelastinglast. Bij deze werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van relevante publicaties van het SVLO (samenwerking vennootschapsbelasting lagere overheden).

Over de exacte uitleg van de nieuwe wet en regelgeving, waaronder de hiervoor omschreven publicaties, zijn nog niet alle vragen beantwoord. Hierin speelt mede dat de belastingdienst en de gemeenten met aan hun zijde belastingadviesbureaus afwijkende standpunten (kunnen) innemen.

Kortom, gemeente Landsmeer is actief bezig met het beoordelen van haar vennootschapsbelasting positie. De verwachting is dat deze beperkt blijft tot de grondexploitaties. Echter, het is nog niet opportuun om in dit kader bedragen in de begroting op te nemen.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De breedte van de gemeentelijke taken wordt deels bepaald door diverse wetten, maar ook door eigen beslissingen van de gemeenten zelf. Dit zegt iets over de veelheid aan taken die de gemeente uitvoert, maar nog niets over de wijze waarop de taken worden uitgevoerd. Gemeenten bepalen grotendeels zelf hoe ze de uitvoering van taken organiseren. Daarvoor heeft de gemeente een breed scala aan mogelijkheden ter beschikking: van zelf doen tot verbonden partijen en het verstrekken van subsidies. Veelal is de kostencomponent daarin een belangrijke factor. Maar ook het risico dat ermee is gemoeid en de invloed die de gemeente heeft op de realisatie van de doelen, zijn belangrijk.

Voor het aangaan en onderhouden van contacten met verbonden partijen is het van belang om af te wegen wat de meest doelmatige manier is om een taak uit te voeren. Ook van belang is welke manier de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op een wijze zoals de gemeente voor ogen staat en op welke manier de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel inzicht heeft in het uitvoeren van een taak.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. Er is een veelheid aan verbonden partijen. Een verbonden partij kan worden gedefinieerd als een derde rechtspersoon waar de gemeente een bestuurlijk en financieel belang in heeft. Het is voor het inzicht van de raad van belang dat de relaties met verbonden partijen, zoals geconcretiseerd in de doelstellingen in de programma's, in hoofdlijnen worden aangegeven. Aandacht dient expliciet te worden besteed aan de voornemens die ten aanzien van de verbonden partijen bestaan.

Een bestuurlijk belang heeft een gemeente wanneer ze een zetel heeft in het bestuur van een derde rechtspersoon of als ze stemrecht heeft.

Een financieel belang heeft een gemeente indien de middelen die deze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij (een derde rechtspersoon) en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

De gemeente Landsmeer heeft verschillende bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen waaronder gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen.

Gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen	Aantal	Met financieel belang en/of dividend	Zonder financieel belang en/of dividend	Met financiële bijdrage
Gemeenschappelijke regeling 'zonder meer'	1	0	1	0
Gemeenschappelijke regelingen	10	7	3	7
Deelnemingen	2	2	0	0
Totaal	13	9	4	7

Regeling zonder meer (RZM)

De RZM, een lichte variant van een gemeenschappelijke regeling, betreft de afspraak tot samenwerking op het gebied van de drie decentralisaties (Jeugdhulp, AWBZ en Participatie) in Zaanstreek-Waterland als het bijvoorbeeld om regionale inkoop en het contractmanagement gaat. Om deze samenwerking in de praktijk te realiseren, heeft de gemeente Zaanstad met de regiogemeenten een Dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst "Regionale Inkoop Sociale Domein" (DVO) afgesloten. Hierin is geregeld dat de gemeente Zaanstad voor deze regio de inkoop en het contractmanagement op het gebied van Jeugdhulp en AWBZ/Wmo regelt tot het niveau van Regionale inkoopovereenkomsten Jeugd en Basis/Deelovereenkomsten AWBZ/Wmo. Er is geen bestuurlijk of financieel belang in deze regeling.

Deelnemingen

De deelneming in de vennootschappen heeft betrekking op de deelneming in de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gevestigd te Den Haag en in de N.V. Houdstermaatschappij Energiebedrijf Zaanstreek-Waterland (E.Z.W.) gevestigd te Amsterdam.

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

De gemeente Landsmeer heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de 24.453 aandelen die zij bezit (een stem per aandeel van nominaal € 2,50) op het totaal van 55.690.720 geplaatste aandelen (aandeel gemeente Landsmeer: 0,04%).

Het E.Z.W. heeft een belang in het netwerkbedrijf Alliander. Alliander draagt zorg voor de distributie van energie in grote delen van Nederland. Daarnaast is Alliander betrokken bij complexe private netwerken en installaties. Ook is Alliander actief op het gebied van straatverlichting en verkeerssystemen. Het belang van de deelneming van de gemeente in het E.Z.W. is gelegen in het behartigen als aandeelhouder van het publieke belang van een betrouwbare en continue energielevering tegen de laagst mogelijke prijs.

Gemeenschappelijke Regelingen

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen en het financieel belang dat de verbonden partijen vertegenwoordigen in de vorm van de bijdrage, die de gemeente Landsmeer aan de verbonden partijen levert.

Naam GR met financiële verplichting vanuit GR	Entiteit	Vestigings- plaats	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018
Waterlands Archief	Openbaar lichaam	Purmerend	-66.243	-92.298
Metropool regio Amsterdam	Openbaar lichaam	Amsterdam	-24.133	-24.471
Interregionaal Samenwerkingorgaan Waterland	Openbaar lichaam	Purmerend	-23.805	0
Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland	Openbaar lichaam	Zaandam	-736.793	-739.972
Recreatiegebied Twiske/ Waterland	Openbaar lichaam	Haarlem	-25.419	-25.831
Landschap Waterland	Openbaar lichaam	Purmerend	-9.296	-9.426
GGD-Zaanstreek - Waterland	Openbaar lichaam	Zaandam	-324.913	-342.098
Totaal			-1.210.602	-1.234.096

Naam GR zonder financiële verplichting vanuit GR	Entiteit	Vestigings- plaats
Vervoerregio Amsterdam	Openbaar lichaam	Amsterdam
Regionale samenwerking sociaal domein	Regeling zonder meer	Zaandam
Ombudsman Metropool Amsterdam	Gemeenschappelijk orgaan	Amsterdam
Omgevingsdienst IJmond	Openbaar lichaam	Beverwijk

De gemeenschappelijke regeling met het werkvoorzieningschap Baanstede vervalt per 2018 in verband met liquidatie van dit werkbedrijf.

Hierna volgt een verdere toelichting op de GR's met financiële verplichting.

Naam verbonden partij	Metropool regio Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Bestuurlijk belang	Convenantspartner
Doel Openbaar belang	Door samenwerking van gemeenten oplossen van regionale uitdagingen en benutten van regionale kansen in de regio Amsterdam.
Ontwikkelingen	De MRA heeft een actie-agenda opgesteld. Ook in de regio is een Visie MRA-Noord opgesteld, waarin de uitdagingen en ambities van de regio zijn beschreven. Portefeuillehouders zijn actief binnen de diverse gremia en overleggen.
Balansgegevens GR	Eigen vermogen begin 2016: 10.162.012 Eigen vermogen einde 2016: 3.069.919 Vreemd vermogen begin 2016: 239.415.416 Vreemd vermogen einde 2016: 264.183.105 Resultaat 2016: 724.139 Voordelig
Bijdrage GR	-24.471
Risico's voor de gemeente	Geen

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
Vestigingsplaats	Haarlem
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur
Doel Openbaar belang	Betreft een samenwerkingsverband van de regio Zawa, Amsterdam en de provincie NH tbv de bevordering van recreatieve in het landschap.
Ontwikkelingen	De schappen zijn samengevoegd, doch de financiën zijn nog gescheiden. De GR wordt aangepast aan de nieuwe Wet GR waarbij gelijktijdig de financiën worden samengevoegd. Het Twiske heeft een visie vastgesteld. Aan de uitvoering daarvan wordt gewerkt. De financiën van het Twiske zijn in balans gebracht. In het Waterlandse deel van het schap wordt de recreatieve verbinding op de te realiseren markermeerdijk bevorderd. De rol van het schap in beheer en onderhoud is daarbij is tevens onderwerp van gesprek.
Balansgegevens GR	Eigen vermogen begin 2016: 2.481.406 (Twiske), 1.817.229 (Landschap) Eigen vermogen einde 2016: 2.571.108 (Twiske), 1.810.678 (Landschap) Vreemd vermogen begin 2016: 292.090 (Twiske), 45.583 (Landschap) Vreemd vermogen einde 2016: 132.144 (Twiske), 34.655 (Landschap) Resultaat 2016: 92.701 Voordelig (Twiske), 6.551 Voordelig (Landschap)
Bijdrage GR Twiske	-25.831
Bijdrage GR Waterland	-9.426
Risico's voor de gemeente	Geen

Naam verbonden partij	Interregionaal Samenwerkings Verband (ISW), en Waterlands archief (WA) / Streekarchief
Vestigingsplaats	Purmerend
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur / Portefeuillehoudersoverleg
Doel Openbaar belang	ISW: In dit verband werd bestuurlijk overleg gevoerd over verschillende onderwerpen. Door de agendering binnen MRA-verband is deze GR overbodig geworden. WA: Behoudens het onderdeel Waterlands Archief. Deze activiteit wordt in een afzonderlijke GR ondergebracht, waarna de GR ISW kan worden opgeheven. Het Waterlands archief voert de wettelijke archieftaken uit. Daarnaast heeft het als doelstelling om een zo groot mogelijk publiek te interesseren voor de cultuur-historie van de regio Waterland en het onderzoek hiernaar te stimuleren.
Ontwikkelingen	Het archief zal ondergebracht worden in een afzonderlijke GR. Tevens oriënteert het archief zich op haar rol, bijvoorbeeld in relatie tot ontwikkelingen als Big Data, een opgave binnen de MRA. Het Waterlands Archief is bovendien bezig met een eerste opzet voor de realisatie van een E-depot (digitaal statisch archief).
Balansgegevens GR	Eigen vermogen begin 2016: 430.656 Eigen vermogen einde 2016: 551.130 Vreemd vermogen begin 2016: 480.020 Vreemd vermogen einde 2016: 440.048 Resultaat 2016: 141.461 Voordelig
Bijdrage GR WA	-92.298
Risico's voor de gemeente	Digitalisering is een belangrijke maar ook kostbare opgave. Ook de Omgevingswet stelt eisen t.a.v. het WA.

Naam verbonden partij	GGD Zaanstreek-Waterland
Vestigingsplaats	Zaandam
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur
Doel Openbaar belang	Doel / openbaar belang Bevorderen en uitvoeren van de collectieve preventie en andere activiteiten in het kader van de gezondheidszorg.
Ontwikkelingen	De GGD werkt meer samen met de gemeentes om invulling te geven aan haar taken
Balansgegevens GR	Eigen vermogen begin 2016: 1.988.697 Eigen vermogen einde 2016: 1.430.500 Vreemd vermogen begin 2016 : 3.033.333 Vreemd vermogen einde 2016 : 2.916.667 Resultaat 2016: 137.102 Voordelig
Bijdrage GR	-342.098
Risico's voor de gemeente	Eventuele extra kosten voortvloeiende uit de renovatie van het GGD-pand

Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland (incl. Regionale Brandweer Zaanstreek -Waterland (RBZW) en GHOR/CPA)
Vestigingsplaats	Zaandam
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur
Doel Openbaar belang	Het bewerkstellingen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer/GHOR/CPA-taken zoals beschreven in de WVR. In 2017 is het nieuwe Meerjarig Beleidsplan en het Regionaal Risicoprofiel vastgesteld die als kader dienen voor de ontwikkelingen binnen deze GR.
Ontwikkelingen	Focus in het beleidsplan is de doorontwikkeling van de organisatie ivm de veranderende samenleving. Tevens ontwikkeling tot een netwerkorganisatie. Ook de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet is een belangrijke opgave.
Balansgegevens GR	Eigen vermogen begin 2016: 1.998.000 Eigen vermogen einde 2016: 1.987.000 Vreemd vermogen begin 2016 : 27.960.000 Vreemd vermogen einde 2016: 26.188.000 Resultaat 2016: 893.000 Voordelig
Bijdrage GR	-739.972
Risico's voor de gemeente	Professionalisering, wetswijzigingen kunnen leiden tot een verhoogde bijdrage.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Het gemeentelijk grondbeleid heeft tot doel het realiseren van ruimtelijke plannen en verschaft in het verlengde daarvan de ruimtelijke voorwaarden voor allerlei gemeentelijke beleidsinspanningen. Grondbeleid is mede voorwaardenscheppend voor beleid ten aanzien van ruimtelijke ordening en milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport en recreatie en de economische ontwikkeling.

Het grondbeleid heeft vooral een financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's van het grondbeleid zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid

Het is gebruikelijk onderscheid te maken tussen actief en faciliterend (of passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en/of uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen van actief en faciliterend grondbeleid zijn ook mogelijk. Op dit moment wordt een actief grondbeleid gevoerd bij de projecten Lujendijk-Zuid en in mindere mate bij het project Breekoever/Sportlaan en op vrijkomende grond van onderwijsgebouwen, van huur vrijkomende gemeente gebouwen, en mogelijk de ICL en het dienstencentrum. Voor het overige is sprake van faciliterend grondbeleid. De uitgangspunten van het prijsbeleid zijn vastgelegd in de notitie Grondprijsbeleid 2008, die wordt toegepast voor uitgifte van reststukken gemeentegrond. Ook de voorwaarden waaronder grond kan worden verkocht zijn vastgesteld. De bedragen worden jaarlijks aangepast.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening is de Grondexploitatiewet. Deze wet is van toepassing bij de ontwikkeling van bouwlocaties en voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen.

Bij iedere nieuwe ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt, zal een exploitatieplan moeten worden vastgesteld of er zal vooraf aan de ontwikkeling een exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar gesloten moeten worden. Op deze wijze kan er bij ruimtelijke ontwikkelingen gestuurd worden door de gemeente en worden de te maken (voorbereidings)kosten verhaald.

Actieve grondcomplexen

De gemeente heeft twee actieve grondexploitaties: Lujendijk-Zuid en Breekoever.

Grondexploitatie Lujendijk-Zuid

Het plan omvat in totaal 22 fases, waarvan er in 2018 alleen nog één fase wordt afgebouwd. In 2017 zijn er 21 woningen opgeleverd en is gestart met de bouw van de laatste 7 woningen. In het projectplan zijn totaal 33 vrije sector kavels gepland. In 2018 wordt de laatste kavel geleverd. Eind 2018 kan het project worden afgesloten.

Woningtypen	Aantal woningen	t/m 2017 verkocht	2017 planning	2017 gerealiseerd	2018 planning
EGW	199	199	10	10	-
MGZ	103	103	-	-	-
Kavels	33	32	10	9	1
TOTAAL	335	334	20	19	1

Grondexploitatie Breekoever

De laatste fase van het project Breekoever betreft het Noordblok. De geraamde grondopbrengst van circa € 1 miljoen wordt naar verwachting in 2018 of 2019 ontvangen. De doorlooptijd van het project is mede afhankelijk van het overleg met omwonenden. In totaal wordt rekening gehouden met een budget neutrale grondexploitatie (grondopbrengsten minus kosten).

Prognose

Prognose bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 01-01-2018	Toekomstige lasten (+)	Toekomstige baten (-/-)	Prognose resultaat	Project loopt t/m jaar
Grond Luijendijk 1.775 ha.	-2.762.075	1.621.659	-	-1.140.416	2018
Grond Breekoever/Sportlaan 2.700 m ²	1.231.804	102.436	-1.381.466	-47.226	2018
TOTAAL	-1.530.271	1.724.095	-1.381.466	-1.187.642	

Algemene toelichting tabel prognose

De prognose van het resultaat voor de bouwgronden in exploitatie (BIE), wordt berekend vanuit de boekwaarde van de grondpositie Luijendijk Zuid en Breekoever / Sportlaan. De boekwaarden van de BIE zijn bepaald door een saldering van historische baten en lasten. Voor de prognose worden ook de toekomstige baten en lasten meegenomen.

Luijendijk Zuid

De boekwaarde van Luijendijk Zuid laat per 1-1-2018 een negatieve waarde (min teken) zien. Dit betekent dat de baten hoger zijn dan de lasten. Hierdoor staat het actief met een min teken op de balans aan de activazijde. Door de hogere baten, is de prognose voor het resultaat, € 1.140.416 positief.

Breekoever / Sportlaan

De boekwaarde van Breekoever laat per 1-1-2018 een positieve waarde (plus teken) zien. Dit betekent dat de lasten hoger zijn dan de baten. Hierdoor staat het actief met een plus teken op de balans aan de activazijde. Echter door de resterende baten in 2018, is de prognose voor het resultaat, € 47.226 positief.

Paragraaf Sociaal domein

Integratie uitkering Sociaal domein

Vanaf 2015 worden voor een periode van 3 jaar, de middelen voor het uitvoeren van de decentralisaties Wmo/Awbz, Jeugdwet en participatiewet, verstrekt via één integratie-uitkering. Na deze periode worden de middelen overgeheveld naar de Algemene uitkering. De middelen uit het de integratie-uitkering Sociaal Domein zijn vrij besteedbaar. Hoofdzakelijk worden deze middelen in de begroting aangewend ter financiering van het sociale domein. In de perspectiefnota 2017-2020 is besloten om de stelpost 3D te verlagen met € 50.000 ten gunste van de exploitatie (zie hieronder in de tabel "Budget Sociaal Domein").

Bestemmingsreserve Sociaal domein

De bestemmingsreserve Sociaal Domein wordt aangewend voor tekorten op het budget van het sociale domein. De ontwikkeling van de meerjarenraming per beleidsveld is weergegeven in de navolgende tabel "Budget Sociaal Domein". In de periode 2018-2020 wordt een onttrekking uit de reserve gedaan, welke gebudgetteerd wordt op de stelpost. Dit budget zal worden ingezet voor de verdere transformatie in het sociaal domein.

BELEIDSVELD	ACTIVITEIT	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Jeugd	Buitenregionaal/landelijk	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
	Lokale trajecten	-218.972	-183.972	-183.972	-183.972	-183.972
	Ouderbijdrage	537	537	537	537	537
	PGB Jeugd	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000
	Preventief beleid	-37.500	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
	Regionale trajecten	-1.017.788	-877.788	-877.788	-877.788	-877.788
	Trajecten Gecertificeerde instellingen	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
	Veilig thuis	-19.423	-19.423	-19.423	-19.423	-19.423
Totaal Jeugd		-1.637.146	-1.534.646	-1.534.646	-1.534.646	-1.534.646
Wmo	Begeleiding en huishoudelijke hulp	-244.541	0	0	0	0
	Begeleiding/KV en HH	-240.000	-529.541	-529.541	-529.541	-529.541
	Eigen bijdrage begeleiding en HHV	90.000	55.000	55.000	55.000	55.000
	FRICTIE en onvoorzien	-20.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
	PGB Wmo	-45.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
	Samenkracht	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
	Subsidie	-74.513	-53.938	-53.938	-53.938	-53.938
	Trajecten client ondersteuning	-57.570	-75.545	-75.545	-75.545	-75.545
	Uitvoeringskosten Wmo	-32.277	-32.277	-32.277	-32.277	-32.277
Totaal Wmo		-635.901	-723.301	-723.301	-723.301	-723.301
Participatie	Armoedebeleid kinderen	-38.202	-32.172	-32.172	-32.172	-32.172
	Jobcoach	-42.500	-73.555	-74.585	-75.629	-76.688
	Reintegratie	-78.042	-62.414	-71.796	-78.195	-80.518
	Uitvoering gem. Waterland	-70.600	-75.065	-76.144	-77.309	-78.489
	WSW	-183.065	-179.571	-172.306	-165.855	-164.067
Totaal Participatie		-412.409	-422.777	-427.003	-429.160	-431.934
Overhead	Huisvesting	-39.497	-29.020	-34.048	-34.075	-34.103
	ICT	-75.000	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
	Inhuur	-250.492	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
	Personeel	-445.094	-514.480	-521.683	-528.987	-536.393
	Regionale diensten	-42.504	-42.504	-42.504	-42.504	-42.504
	Stelpost Sociaal domein	-14.477	-75.000	-75.000	-75.000	-10.145
Totaal Overhead		-867.064	-816.005	-828.235	-835.565	-778.145
Reserve	Reserve	0	54.415	73.659	69.778	0
Totaal reserve		0	54.415	73.659	69.778	0
Eindtotaal - lasten		-3.552.520	-3.442.314	-3.439.526	-3.452.894	-3.468.026

BELEIDSVELD	ACTIVITEIT	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Uitkering	uitkering 3D jeugd	1.612.123	1.480.782	1.485.580	1.493.862	1.503.033
	uitkering 3D reïntegratie	78.042	77.414	86.796	93.195	95.518
	uitkering 3D wmo	1.025.587	1.056.874	1.047.171	1.046.623	1.052.048
	uitkering 3D wsw	183.065	179.571	172.306	165.855	164.067
	uitkering Armoedebeleid kinderen	38.202	32.172	32.172	32.172	32.172
	uitkering Wmo integratie	665.501	665.501	665.501	671.188	671.188
Totaal Uitkering		3.602.520	3.492.314	3.489.526	3.502.894	3.518.026
Eindtotaal - uitkeringen		3.602.520	3.492.314	3.489.526	3.502.894	3.518.026

Paragraaf Subsidies

Inleiding

In de raadsvergadering van 23 juni 2016 heeft de raad de Algemene Subsidieverordening Landsmeer en het daarbij behorende beleidskader vastgesteld. Met het subsidiebeleid wordt een relatie gelegd tussen het gemeentelijk beleid en de subsidieverstrekking.

De verordening kent de volgende subsidievormen, te weten;

- Budgetsubsidies tot € 5.000 : subsidiering op grond van prestaties Sociaal Domein
- Budgetsubsidie vanaf € 5.000 : subsidiering op grond van prestaties Sociaal Domein
- Stimuleringssubsidie : subsidiering op grond van activiteiten;
- Eénmalige subsidieverzoeken : eenmalige subsidie voor het aanmoedigen van eenmalige activiteiten.

De budgetsubsidies voor het jaar 2017 worden in de regel met een vast percentage geïndexeerd. Deze indexatie volgt de compensatie voor loonontwikkeling en goederen binnen de gemeentelijke begroting.

Een aantal subsidies zijn in medio 2017 in een aanbesteding meegenomen die per 1-1-2018 ingaat. Hierdoor kwalificeren deze activiteiten niet meer als subsidie.

Door de Wet harmonisatie peuterspeelzalen vervallen de subsidies voor peuterspeelzalen. Deze gelden worden ingezet ter dekking van kosten die volgen uit nieuwe dienstverleningsovereenkomsten.

Subsidieoverzicht

Instelling / vereniging	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018
subsidie bibliotheek Landsmeer	-203.884	-206.942
stg Dienstencentrum Landsmeer	-124.567	-128.500
SMD Jongerenwerk (vh Welsaen)	-78.800	0
stg zwembad De Breek	-61.534	-61.000
Subsidie MEE	-57.570	-58.300
st Maat Dienstverl Z-Waterland	-55.000	0
subsidie stg WonenPlus	-49.600	-49.500
Partou Zonnedaauw	-26.384	0
Berend Botje	-20.694	0
mantelzorg SMD Z-W	-17.975	0
lokale omroep Landsmeer (LOL)	-16.995	-18.000
muziekvereniging Amicitia	-14.525	-15.050
Ilper voetbalvereniging (IVV)	-6.547	-6.000
sportclub Purmerland (voetbal)	-5.376	-5.430
muziekvereniging De Eendracht	-5.250	-5.075
Subtotaal subsidies groter dan € 5.000	-744.701	-553.797
Subtotaal subsidies kleiner dan € 5.000	-35.654	-34.583
Totaal	-780.355	-588.380

Bijlagen

Bijlage : Taakvelden

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Programma
0.1 Bestuur	843.791	677	843.114	Algemeen bestuur
0.10 Mutaties reserves	30.000	611.676	581.676	Inzet reserves
0.2 Burgerzaken	354.356	220.282	134.074	Algemeen bestuur, Ambtelijke organisatie
0.4 Overhead	3.466.140	24.838	3.441.302	Algemeen bestuur, Ambtelijke organisatie
0.5 Treasury	15.003	227.732	212.729	Algemene dekkingsmiddelen
0.61 OZB woningen	107.668	1.658.914	1.551.246	Algemene dekkingsmiddelen
0.62 OZB niet-woningen	12.626	469.938	457.312	Algemene dekkingsmiddelen
0.64 Belastingen overig	-	26.612	26.612	Algemene dekkingsmiddelen, Ambtelijke organisatie
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	12.097.832	12.097.832	Algemene dekkingsmiddelen
0.8 Overige baten en lasten	24.582	-	24.582	Algemene dekkingsmiddelen
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	781.584	-	781.584	Integrale veiligheid
1.2 Openbare orde en veiligheid	225.675	337	225.338	Integrale veiligheid, Welzijn en volkgezondheid
2.1 Verkeer en vervoer	1.506.363	97.827	1.408.536	Infrastructuur, Integrale veiligheid
2.2 Parkeren	-	338	338	Infrastructuur
2.5 Openbaar vervoer	82.580	45.400	37.180	Infrastructuur
3.1 Economische ontwikkeling	75.299	-	75.299	Ruimt ordening en volkshuisves
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	11.089	8.824	2.265	Ruimt ordening en volkshuisves
3.4 Economische promotie	-	14.862	14.862	Algemene dekkingsmiddelen
4.1 Openbaar basisonderwijs	10.780	-	10.780	Onderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting	290.607	-	290.607	Onderwijs
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	420.691	35.585	385.106	Onderwijs, Welzijn en volkgezondheid
5.1 Sportbeleid en activering	38.495	-	38.495	Welzijn en volkgezondheid
5.2 Sportaccommodaties	554.439	158.728	395.711	Welzijn en volkgezondheid
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	60.881	-	60.881	Welzijn en volkgezondheid
5.5 Cultureel erfgoed	9.771	-	9.771	Ruimt ordening en volkshuisves
5.6 Media	488.639	5.252	483.387	Welzijn en volkgezondheid
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	578.092	10.053	568.039	Groene ruimte, Infrastructuur
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	523.943	29.143	494.800	Welzijn en volkgezondheid, Werk en inkomen
6.2 Wijkteams	616.600	-	616.600	Welzijn en volkgezondheid
6.3 Inkomensregelingen	2.115.295	1.607.697	507.598	Werk en inkomen
6.4 Begeleide participatie	254.824	-	254.824	Werk en inkomen
6.5 Arbeidsparticipatie	188.985	45.954	143.031	Onderwijs, Werk en inkomen
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	257.245	-	257.245	Welzijn en volkgezondheid
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	759.403	55.000	704.403	Welzijn en volkgezondheid, Werk en inkomen
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.641.814	-	1.641.814	Welzijn en volkgezondheid
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	537	537	Welzijn en volkgezondheid
7.1 Volksgezondheid	429.071	-	429.071	Welzijn en volkgezondheid
7.2 Riolering	807.237	1.066.399	259.162	Milieu
7.3 Afval	853.981	1.185.188	331.207	Milieu
7.4 Milieubeheer	488.640	-	488.640	Ambtelijke organisatie, Milieu, Welzijn en volkgezondheid
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	129.441	116.071	13.370	Milieu
8.1 Ruimtelijke ordening	485.749	144.627	341.122	Infrastructuur, Ruimt ordening en volkshuisves
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.882.643	29.674	1.852.969	Algemene dekkingsmiddelen, Ruimt ordening en volkshuisves
8.3 Wonen en bouwen	433.690	244.877	188.813	Ambtelijke organisatie, Ruimt ordening en volkshuisves
Boekwaarde grex	1.850.466	-	1.850.466	Balans, neutrale boeking in exploitatie
Saldo	20.007.246	20.240.874	233.628	

Bijlage : Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren per gemeente zijn te vinden op de website "[waarstaatjegemeente](http://waarstaatjegemeente.nl)" (initiatief van VNG/KING).

Waarstaatjegemeente.nl

HOME DASHBOARD INSTRUMENTEN CIJFERS AANLEVEREN NIEUWS OVER Q

f t in

Gemeente: Landsmeer > Vergelijken met: Nederland >

Wonen en Leefklimaat	Openbare orde en veiligheid	Bedrijvigheid en economie	Werk en inkomen	Onderwijs	Jeugd en jeugdhulpverlening
Gezondheidsverschillen	Gemeentelijke financiën	Energie en klimaat	Burgerpeiling	Besluit Begroting en Verantwoording	Lokale Monitor Wonen
Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein	Zorggebruik				

Vaststelling door de raad

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente

LANDSMEER

In zijn openbare vergadering van 9 november 2017.

Vorzitter,

Griffier,